JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. Woensdag, 29 December. N°. 104.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co.; te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam**.

Prijs per half jaar voor	*Batavia*	*f* 12,50.
„ „ „ „ „	*Java*	„ 15,—.
„ „ „ „ „	*Buitenbezittingen*	„ 17,50.
„ „ „ „ „	*Nederland*	„ 22,50.

De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Berigt.

Door het invallend NIEUWJAARSFEEST, zal de *Java-Bode*, in stede van Zaturdag, op Vrijdag den 31sten a.s. verschijnen. Aan HH. inzenders van advertentiën wordt beleefdelijk verzocht, de voor dit blad bestemde annonces, des *Vrijdags* vóór **11** uur te willen inzenden.

De Administrateur,
H. M. VAN DORP.

Door de bestaande behoeften aan kleine Recepissen, worden HH. ABONNÉS, beleefdelijk attent gemaakt, dat de *abonnements-gelden* voor den JAVA-BODE, des verkiezende voor het geheele jaar kunnen worden overgemaakt.

De Administrateur,
H. M. VAN DORP.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:

Dat Hij, willende overgaan tot de vaststelling der minimum prijzen voor de taxatie van wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de *Kaap de Goede Hoop*, bij invoer in *Nederlandsch-Indië*, gedurende het 1ste kwartaal 1859,

Lettende op de artikelen 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van *Nederlandsch-Indië*.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Voor het 1ste kwartaal 1859 van kracht te verklaren, het bij ordonnancie van 24 September 1858, staatsblad No. 109, voor het 4de kwartaal 1858, gearresteerde tarief van prijzen, volgens welke zullen worden geheven, de inkomende regten op wollen- en katoenen goederen, vervaardigd bewesten de *Kaap de Goede Hoop*, bij invoer in *Nederlandsch-Indië*.

Art. 2. Deze ordonnancie treedt in werking te *Batavia*, op den 1sten Januarij 1859 en op andere plaatsen, met den dag, waarop het staatsblad van *Nederlandsch-Indië*, waarin deze ordonnancie is opgenomen, aldaar ontvangen wordt.

En, opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst, en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 22sten December 1858.

CHS. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad No 137.)

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut!
doet te weten:

Dat Hij, wenschende te voorkomen, dat de rampen des oorlogs, die het rijk van *Boni* op *Celebes*, bij voortdurende weigering tot herstel der grieven van het *Nederlandsch-Indisch* gouvernement jegens hetzelve, zal op zich laden, worden verzwaard door aan deszelfs onderdanen de middelen te laten, om zich in de vrijhaven *Macassar* van oorlogsbehoeften te voorzien.

En lettende op de artikelen 20, 29, 31, 33 en 43 van het reglement op het beleid der regering van *Nederlandsch-Indië*.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Tijdelijk, doch voor zoo lang dit in het belang van rust, vrede en orde in het gouvernement van *Celebes en Onderhoorigheden* noodig zal worden geacht, te schorsen het bepaalde bij § 2 der publicatie van 9 September 1845 (staatsblad No. 27), en diensvolgens voor de haven en stad van *Macassar* tijdelijk weder in werking te stellen het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het besluit van 8 Augustus 1828, No. 26 (staatsblad No. 58);

Zullende deze ordonnancie in werking treden met den dag, dat dezelve te *Macassar* wordt ontvangen en daarvan door het gewestelijk bestuur aan de gemeente wordt kennis gegeven.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van *Nederlandsch-Indië* geplaatst, en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te *Buitenzorg*, den 23sten December 1858.

CHS. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(Staatsblad No. 138.)

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot reizend predikant voor de dienst in de gemeenten te Riouw, op Banka en te Palembang, de predikant voor de dienst in Nederlandsch-Indië, ds. B. J. Ovink, onlangs uit Nederland alhier aangekomen.

BIJ DE ALGEMEENE REKENKAMER.

Tot hoofdcommies, de eerste commies bij die kamer, T. E. de Nijs Bik.

Tot eersten commies, de tweede commies bij die kamer, W. E. van Spall.

Tot tweeden commies, P Knuttel, laatst assistent der derde klasse bij de factorij voor den Nederlandschen handel op Japan.

Bevorderd:

Tot opzigter der tweede klasse bij de burgerlijke openbare werken, de opzigter der derde klasse L. de Loo; — met bepaling, dat hij te Soerabaija gevestigd blijft.

Magtiging Verleend:

Tot de uitreiking aan den eervol uit Z. M. militaire dienst ontslagen officier van gezondheid der tweede klasse, J. Klap, van eene acte van toelating tot de uitoefening der geneeskundige practijk in de residentie Tagal.

ADVERTENTIEN.

De directeur van financien brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat, gedurende de maand Januarij 1859, bij de lands-kassen te Batavia, Samarang en Soerabaija, ingewisseld kunnen worden de op den 1sten dier maand verschenen coupons van de door het Nederlandsch-Indisch gouvernement uitgegeven 4½ pCt. obligatiën, en dat, na verloop van den hiervoren gestelden termijn, geene inwisseling van bedoelde coupons zonder speciale autorisatie zal mogen geschieden.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat door den resident der Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, op een nader door dien hoofdambtenaar te bepalen dag, te Banjermassing, overeenkomstig het bij staatsblad 1829 No. 67 opgenomen reglement, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden, voor den overvoer naar Macassar, gedurende de eerste maanden van 1859, van 1130 ton steenkolen, op de gewone voorwaarden.

VENDUTIEN.

Op Donderdag, den 30 December, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *Eisinger*, op Batoe-Toelies, door *van Slooten, Morgan & Co.*

en.

Voor het commissiehuis van Gebrs. *Roselie & Co.*

Op Vrijdag, den 31 December, voor de woning van den kapt. der artillerie *Brongers*, te Weltevreden, door *B. J. Leon.*

en

à 1 pCt. vendusalaris, voor het pakhuis van de heeren *Adam & Co.*, door *John Pryce & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de commissarissen te Tandjong, (Semangka-baai, Lampongsche Districten, van wijlen den militairen opzigter der genie 3de klasse, *I. Oudhoff.*

Door de weeskamer te Batavia, van wijlen de heeren *E. J. H. O. Waitz, H. P. Habets, J. H. Clignett, J. Tonkin, E. Roufosse, L. van den Boom, J. T. F. L. Hekker* en van wijlen den chinees *Tjan Lam.*

Door het collegie van boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den chinees *Kho Tjongkwie.*

Door de beneficiaire erfgenamen te Samarang, van wijlen den heer *Thomas Deighton.*

Door de testamentaire executeuren te Pasoeroean, van wijlen mevrouw de weduwe *A. C. Dickelman* geb. *Kraijenhoff.*

Vertrekkende Personen.

De Kapit. der infanterie *P. Peereboom.* — *W. F. van Raamdonck en echtgenoot.*

(*Jav. Court. van 25 December.*)

Bekendmaking.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag, den 10den Januarij 1859, des morgens te **9** uren, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den *Adjudant van dienst.*

BUITENZORG, den 27 *December* 1858.

De Kapitein-Adjudant,
R. F. DE SEIJFF.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne beide betrekkingen, onder toekenning van wachtgeld, de postcommies, tevens pakhuismeester te Palembang, L. IJ. Temminck jr.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de deurwaarder bij den residentieraad te Soeracarta G. Hooff.

Uit zijne betrekking, de assistent-resident van Demak en Grobogan, residentie Samarang, A. L. van Blommestein.

Uit hare betrekking, de stadsvroedmeesteres te Samarang, F. Loze, geboren van Bommel.

Benoemd:

Tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Padang, mr. C. Vinju.

Tot deurwaarder bij den residentieraad te Soeracarta, H. van Doorn, gepasporteerd onderofficier van het OostIndische leger.

Tot stadsvroedmeesteres te Samarang, A. Tinkhof, geboren den Toorn.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan het lid in den raad van justitie te Batavia jhr. mr. C. J. van Beresteijn.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Januarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mail-stoomer in Januarij, den 8sten

VROEGER EN TEGENWOORDIG.

Wij lazen daar de ook wel gedeeltelijk op Nederland toepasselijke opmerking van eene fransche dame, dat de spoorwegen en de stoom ook op het menschelijke hart een bepaalden invloed hebben uitgeoefend. — Ook op de wegen der liefde, zegt zij, legt men tegenwoordig twintig mijlen in het uur af. Vroeger trachtten, wachtten en smachtten de mannen jaren lang naar een zoeten blik van hunne uitverkorene — en tegenwoordig? Nog zoo lang niet geleden, offerden de mannen vele en lange uren ook aan de liefde op; tegenwoordig hebben zij daar slechts vlugtige minuten en een verloren oogenblik voor over. De ligt toegevende schoonen worden algemeen boven de meer vastheid betoonende verkozen. Ook de banen der liefde betreedt men niet meer om er lang op te wandelen; men is daar naauwelijks opgebroken, of men wenscht ook reeds aan het doel te zijn, evenals op den spoorweg. Daarom hebben de bals en gezelschappen in onze dagen ook zoo weinig aantrekkelijks meer, in vergelijking met vroeger; men weet er niets meer van de oude galanterie. Hoe aangenaam was het vroeger voor eene dame, zoo vaak zij het wenschte, iemand om zich te hebben, die haar zakdoek opraapte, op haar stoel paste, den minsten wensch haar in de oogen las, hare geringste mine verstond, een glas ijs voor haar haalde, haar kopje aannam en zich met haar hoed en doek belastte! Tegenwoordig, klaagt onze schrijfster, is het reeds zoo ver gekomen, dat men in familiën enkele jonge mannen alleen tot dit einde vraagt, gelijk vroeger dansers, die zich over de anders tot zitten blijven gedoemde meisjes ontfermen moesten; het wordt eene soort van kostwinning voor sommige jongelui, den galant bij de dames te spelen, en men kent reeds velen, die zich als betaalde galants een naam hebben gemaakt. Zij mogen in geen groot gezelschap, op geen bal ontbreken, en de meest in trek zijnden moeten dikwijls vrij lang van te voren besteld worden, daar zij anders besproken zijn. Daarbij komt nu nog eene splinternieuwe mode-dwaasheid. Het inklemmen van een lorgnon is onder de heeren zoo algemeen in zwang gekomen, en de manier om dat lorgnon te dragen, zoo geheel tot eene kunst of wetenschap opgevoerd, dat men niet meer met Buffon zeggen kan, »dat men den mensch aan zijn stijl kent," maar veel liever, »dat men den man kent aan zijn lorgnon."

(*Redactie.*)

DE OUDE EGYPTENAREN EN WIJ HOLLANDERS

De Hollanders — lees ik daar bij een vreemden schrijves, en ik laat het gezegde voor zijne rekening en verantwoordig — de Hollanders hebben de meeste overeenkomst met de oude Egyptenaren, gelijk het lage, aan kanalen, dijken, dammen en sluizen zoo rijke Holland met de lagere deelen van Egypte. De Egyptenaren waren mager, schraal en olijfkleurig, de Hollanders zijn in den regel ook mager en schraal (— wij verbeeldden ons tot hiertoe, dat over het geheel genomen het tegendeel waar was —) en hebben de kleur van hunne kaas; de Egyptenaren waren uitstekende wiskunstenaars en landmeters, de Hollanders zijn dat ook; de Egyptenaren muntten uit in 't vervaardigen van papier, linnen en allerlei steengoed en pottebakkerswaren, de Hollanders niet minder; de Egyptenaren waren matig in 't eten, de Hollanders insgelijks. (—Hm! Hm!—) Slechts in alles, wat nat en vocht betreft, bestaat tusschen beiden groot verschil; de Hollander is daar een vriend van en drinkt derhalve veel; hij brengt een groot deel van zijn leven op het water door, en welligt zou Holland niet zoo vele en zoo wezentlijk voortreffelijke schilders opleveren, als zij niet met natte verwen werken konden, terwijl de Egyptenaar alle nattigheid haatte, doodbang was voor de zee en liever in steen hamerde en beitelde, dan dat hij zich op schilderen toelegde.

(*Redactie.*)

zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Vrijdag, den 7den Januarij aanstaande:
a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der posterijen te Batavia, maakt bekend, dat Vrijdag den 7den Januarij 1859 postpakketten zullen worden gesloten voor Borneo's Westkust, per stoomschip *Batavia*, kapitein *Neijts*.
De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd: tot 's middags 4 in de stad en tot 5 uren te Weltevreden.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, brengt ter kennis van het publiek, dat ter voorkoming van ongelukken, het schieten met vuurwapenen en het afsteken van vuurwerk op en in de nabijheid der openbare wegen, ten allen tijde, het nieuwejaars-feest niet uitgezonderd, is en blijft verboden.

De resident van Rembang maakt bij dezen bekend, dat door den betrokken vendumeester op Zaturdag den 29sten Januarij aanstaande, des morgens te acht uren, in het openbaar zullen worden verkocht 5758 stuks djatihouten balken, waarvan de minste lengte is 3 en de grootste 10 Nederlandsche ellen, liggende ter houtstapelplaats Korgan, district Padangan, afdeeling en regentschap Bodjonegoro.

De resident van Madioen brengt ter kennis van reizigers, dat het logement te Ngawie door den logementhouder is overgebragt in een nieuw daartoe ingerigt gebouw, gelegen naast het assistent-residentiekantoor, waar betere gelegenheid tot verblijf wordt aangeboden, dan in het vroeger daartoe voorloopig bestemde huis.

Berigten voor Zeevarenden.

De commissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door Z. M. schroefschoener *Montrado* eene branding is gezien bezuiden het eiland Pinie, ter Westkust Sumatra, in het O. t. Z. op ongeveer ½ mijl afstand; zijnde alstoen in de peiling:
Oosthoek P. Pinie N. O. ¾ N.
Westhoek P. Pinie N. W. ¾ W.
Later werd evengemelde branding in den Oosthoek P. Pinie gepeild N. N. O. ½ O.

Klip ter reede van Macao.

Ter kennis van belanghebbenden is gebragt het navolgende berigt, nopens eene onlangs ter reede van Macao ontdekte klip, onder dagteekening van den 8sten September jl., medegedeeld door jhr. J. H. van Capellen, bevelhebber van Zr. Ms. schroefstoomschip Bali, destijds liggende op genoemde reede.
De gemelde klip (genaamd Lady Franklin), heeft eene bijna bolvormige gedaante, en ongeveer 3 à 4 vadem in middellijn, steekt omstreeks vier Engelsche voeten boven den modderachtigen bodem uit, en met laag water (springtij) wordt er niet meer dan 14 Engelsche voeten water op gevonden. Zij ligt in de navolgende merken en peilingen:
punt van Taipa-Quebrada in het midden van het eiland Mong-Chao.
het eilandje Sat-Chao vrij en aan den Zuidhoek van het Noordelijkste der negen eilanden;
punt Taipa-Quebrada Z. 78° W.;
punt Kai-Kiang Z. 48° W.;
punt Kaho Z. 9° O.;
de hoogste top van het eiland Ty-lok Z. 56° O.;
de piek van Lantao N. 75°. O.;
het eilandje Sat-Chao N. 9° O.;
het fort Gnia N. 54° W.;
de Kerk Penha N. 71° W.
De kompasstreken zijn miswijzend.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:
Door de agenten der wees- en boedelkamer te Batavia, in de afdeeling Krawang te Poerwakarta, van wijlen den heer *Charles Sers*.
Door de wees- en boedelkamer te Soerabaija, van wijlen den heer *Benjamin Franciscus Steevens*, de maleische vrouw *Trena* en de chinezen *Sien Tjoe* en *Yotiang Tjoe*.
Door de beneficiaire erfgenamen te Samarang, van wijlen den heer *Willem Ihnken*.

Aangekomen Vreemdelingen,

van den 24 tot en met den 28 December 1858.

HOTEL DER NEDERLANDEN. J. Niedveld, van de Reede. — B. J. Koster, van Onrust. — J. Kleindert, van het Hospitaal. — Damman, van Kaap de G. Hoop. — J. N. Slegt, van de Reede. — J. F. Harten, van Ommelanden. — C. P. de Brauw, van de Reede.
HOTEL WILLEM II. Steinbach, van de Reede. — Beijkerk, van Idem. — Schrijver, van Idem. — Smith, van Nederland. — Beling, van Idem. — Plagge, van de Reede. — Bangert, van Krawang. — van Toorenburg, van Havana. — Panten, van Djoempel.
JAVA HOTEL. J R. de Boer, van de Reede. — Theod. Nordwoll, Cape Town. — W. Leverstein, van de Reede. — P. J. Dam, van Rotterdam. — A. Huizer, van China. — A. H. Kiehl, van de Reede.

Vertrekkende Personen.

C. E. Loebell. — Kapitein *W. E. F. van Heemskerck en familie.*

Advertentiën.

Getrouwd:
A. J. E. DIEMONT,
met
C. E. THIEME.
PADANG, 11 *November* 1858.
PONTIANAK (3852)

Getrouwd:
J. VAN SEIJF
met
S. COOKE.
BATAVIA, 23 *December* 1858. (3878)

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, *M. M. du Cloux, Fisher.*
PALEMBANG, 1 *December* 1858.
Algemeene kennisgeving. (3859)

Bevallen van een' ZOON, *A. F. E. Blokzeijl, Schagen van Leeuwen.*
BANJOEWANGIE, 8 December 1858. (3875)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *J. A. Reijnhart, Leidelmeijer.*
BATAVIA, 28 December 1858. (3894)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *A. C. Dickelman*, geliefde echtgenoote van *G. H. Arendsen Hein.*
PLERET, 17 December 1858. (3882)

Na een smartelijk lijden van 7 maanden, overleed te Buitenzorg op den 19 December 1858, onze geëerbiedigde vader en behuwdvader, den Heer *W. D. Benjamins*, in den ouderdom van ruim 44 jaren.
Uit aller naam
(3850) J. B. HORSTINK.

Heden overleed ons geliefd ZOONTJE, *Johannes, Frederik Eliza*, in den ouderdom van 2 jaren.
A. KOMMISSARIS.
L. J. KOMMISSARIS.
Klaassen.
MALANG, 16 December 1858. (3876

Dingsdag den 21sten December overleed alhier, in den ouderdom van ruim 59 jaren, de WelEdel Gestrenge Heer *S. D. Schiff*, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Directeur der Kultures.
BATAVIA, 25 December 1858.
Namens de overige betrekkingen van den overledene,
(3913) D. W. SCHIFF.

Op den 23sten December 1858 is te Samarang overleden den heer *J. Coorengel*, in leven kassier van het Vendu-Departement aldaar.
(3897)

Heden overleed alhier in den ouderdom van 62 Jaren, Mevrouw de weduwe van den heer *N. Coulster*, geb. *S. E. Samuels*, diep betreurd door hare nagelatene betrekkingen.
Uit aller naam
C. L. COULSTER.
BATAVIA, *den* 25 *December* 1858. (3909)

VENDUTIE
Op Donderdag den 30 December 1858,
wegens vertrek:
voor het woonhuis van den Wel Ed. Gestr. heer Eijsinger, *op Batoe-Toelies*, *door*
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,
van eenen netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit: Spiegels en Schilderijen, Hang-, Tafel- en Muurlampen, Canapés, Kasten, Stoelen, Ledikanten, ~~Tafels, eene expresselijk voor dit klimaat vervaardigde~~ **Piano**, Zilver-, Cristal-, Porcelein-, Glas- en Aardewerk.
voorts:

4 spannen goedgedresseerde
WAGENPAARDEN,
Rijtuigen, 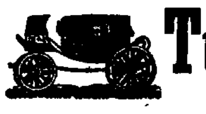 **Tuigen,etc.**
(3870)

VENDUTIE
Op Donderdag, 30 December 1858,
à 4 pCt. vendu-salaris,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. Roselje en Co.,
van **100** vaatjes pas aangebragte puike **Boter.**
45 kistjes **Stearine Kaarsen,** merk BRANDON.
25 kelders **Terpentijn Olie.**
25 kisten en **4** doz. Hollandsche **Ale.**
50 koperen **Kantoorlampen.**
20 paren bronzen **Tafellampen.**
2 stuks » **Kroonen** met **6 Lampen.**
2 » » » **5** »
Een factuurtje geassorteerde **Borduurwol.**
» » Parijsche **Bijouterien.**
» » **Etagère Voorwerpen.**
» » **Parfumerien** 1e kwaliteit (*van Piver*).
» » mecanique **Speelgoed,**
» » zeer fraai versierde **Bloempotten** en **Bloemhangers** met zijden kwasten en koorden.
» » **Glaswerk,** waaronder eenige stellen fijn geslepen
glazen, karaffen en Bordelaises, **3 Dessertstellen** van Boheemsch Kristal, Champagne roemers, enz.
9 stuks goedloopende prachtige vergulde en bronzen **Pendules.**
Een zeer elegant **Ameublement voor Boudoir,** bekleed met blaauw satijn damast.
Een dito bestaande uit 1 Bank en 6 voltaires bekleed met Leder.
2 Etagères.
2 Boekenkasten.
2 roude **Tafels.**
2 paren **Consoles** met marmeren bladen,
fraaije **Gravures** en vergulde Lijsten in stellen van **4** en **6** stuks, eenige gezette **Brillanten,** waaronder een paar **Oorknoppen** van 9½ **Karaat.**
Alle deze goederen zijn nieuw en zullen per stuk of wel bij kleine kavelingen ten gerieve van particulieren worden opgeveild; terwijl alles *à tout prix* zal worden verkocht tot sluiting van diverse rekeningen. (3864)

Op de Vendutie
van Donderdag 30 dezer,
zal mede worden verkocht:
20 kistjes **Rijnwijn**
48 » **Agar-Agar**
roode en zwarte **Schrijf-Inkt,** Reis-Etuis, **Gouden** Horologiekettingen, **Zilveren** Schellen, dito Inktkokers en Aschbakjes, enz.
(3911) Gebrs. ROSELJE EN Co.

VENDUTIE
Op Vrijdag, den 31*sten December* 1858,
wegens vertrek,
voor de woning van den kapitein der Artillerie,
BRONGERS, in het Artillerie Kampement te Weltevreden, door ***B. J. Leon,***
van zeer nette en zoo goed als nieuwe Meubels, bestaande uit: **Kasten, Stoelen, Tafels, Banken, Spiegels** en **Schilderijen, Hang-** en **Tafellampen,** voorts: **Bendie** en **Paard,** enz., enz. (3856)

VENDUTIE
op Vrijdag den 31 December 1858,
voor het pakhuis van de Heeren ADAM & Co.
door **JOHN PRYCE & CO.,**
à 4 pCt. Vendusalaris,
van divers **BUREAU MEUBILAIR,** als: **Schrijftafels, Kasten,** Stoelen, Monstertafels, eene kleine **Druk-Machine, Kopiëerpersen, Weegschalen,** enz.; alsmede Stellingen en andere Goedang behoeften, Balken voor Stellingen, ***Djattiehouten Planken,*** enz. (3868)

OP DE VENDUTIE
van Vrijdag den 31 December 1858,
zullen nog worden verkocht:
10 VATEN MEEL,
EEN PARTIJ HARD BROOD,
EEN PARTIJ LEDIGE VATEN,
Verlakte **SCHAAKTAFELTJES** en **KNAAPJES.**
(3914) JOHN PRYCE EN Co.

Op de Vendutie
van Vrijdag, den 31 December 1858,
zullen nog worden verkocht
eene partij ***Tafelmessen in kistjes, Teeken-*** en ***Passerdoozen, Waslucifers, Meubelspijkertjes, Rottenvallen, Rijtuig lantaarns,*** Naalden, Trommels, Werkdoozen, enz.
zoomede
200 Vaatjes Boter en 100 Hammen.
(3869) JOHN PRYCE EN Co.

De voor den 31 December 1858 geannonceerde Verkoop van
AANDEELEN
is **UITGESTELD** tot op een nader te bepalen dag.
(3915) JOHN PRYCE EN Co.

PADIE VENDUTIE.
Op den 20sten Januarij 1859, zal te *Krawang* Vendutie worden gehouden van ongeveer
300 Tjaings padie,
in kavelingen ieder van 5 Tjaings, à 1800 katties per Tjaing,
en zulks op gewoon crediet en condition van het Vendukantoor in de afd. Krawang.
De Padie zal worden geleverd in de pakhuizen te ***Teloek Djambie*** en te ***Tandjong Poera,*** van waar dezelve met 10 koyangs praauwen langs de Tjitarum kan vervoerd worden. (3877)

UITVERKOOP
à Contant, tegen verminderde prijzen, van een factuur
Zilver- en Cristalwerken,
van den fabrikant **GILLES GREVINK** *te Amsterdam.*
H. M. VAN DORP.
BATAVIA 1858. (3885)

THÉATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

Avec la permission de M. le Résident.

VENDREDI, le 31 Decembre 1858.

Relâche.

LUNDI, 3 Janvier 1859.

Quatrième représentation du neuvième mois de l'abonnement.

LES NOCES DE JEANNETTE.

GILLE RAVISSEUR.

L'entrée des coulisses pendant les représentations et répétitions est expressément interdite.

Le Spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.
(3899)

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

Algemeene Rouw Loge

In den 1en Graad.

Op *Donderdag* den 30en *December* 1858 des avonds ten 8 ure.

Namens de Loge
De Secretaris,
G. P. J. OCKERSE.
(3883)

Militaire Societeit Concordia

Algemeene vergadering ter verkiezing van drie Kommissarissen, op Zaturdag den 8sten Januarij 1859, des avonds ten 8 ure.

Namensde Directie.
De Secretaris,
BRUGMAN.
(3919)

Algemeene Vergadering

voor de Heeren Leden der *Societeit de Harmonie*, op Donderdag, den 30sten dezer, des avonds ten 8 ure; (definitieve bespreking over de belangen van genoemde Societeit).

Namens de Directie:
De Secretaris,
A. JEEKEL.
(3833)

NOTICE.

The second Annual General Meeting of the British residents in *Batavia*, prescribed by Act of Parliament, will be held at this Office on Thursdag next, the 30 inst. at 11 o'clock a. m.

ALEX. FRASER,
H. B. M. Consul.

British Consulate.
BATAVIA, 22 *December* 1858. (3884)

NAMENS DE JAVASCHE BANK

wordt bekend gemaakt, dat van af 10. Januarij aanstaande, de op haar af te geven orderbriefjes van een visa bij de Bank kunnen worden voorzien, hetwelk voor den tijd van drie maanden voor de Bank verbindende zal zijn. Zij, die van de Kassierderij van de Bank gebruik willen maken, zullen, op aanvraag, de noodige blanco gedrukte orderbriefjes verkrijgen.

De Secretaris der Javasche Bank,
J. VAN LENNEP.
(3867)
BATAVIA, 24 December 1858.

DUBRAY,

Gang Patjenongan.

Ontving uit zijne Fabriek nieuw geperfectioneerde

PIANO'S;

wordende voor derzelver soliditeit ingestaan.

Hij staat voor deze Piano's voor 10 jaar in, omdat hij zeker is dat zijne instrumenten niet breken kunnen, en hij, als dit mogt gebeuren eene andere Piano geven zoude. Sedert 8 jaar verkoopt hij zijne Piano's op Java, en nog nimmer heeft hij er eenig ongeluk mede gehad; zie daar het bewijs dat hij geven kan.

Piano's gebruikt, te koop en te huur.

Voor reparatie en stemmen per 3 maanden *f* 25,—.

MUZYKINSTRUMENTEN, SNAREN, ETC.
(3886)

EXPEDITIE UNIFORMEN

en

MANTELS à CAPUCHON,

van het zoo gunstig bekende

LEIDSCHE POLIMIET,

zijn te bekomen bij

BRANDON & Co.,
op Rijswijk en in de Stad.
(3910)

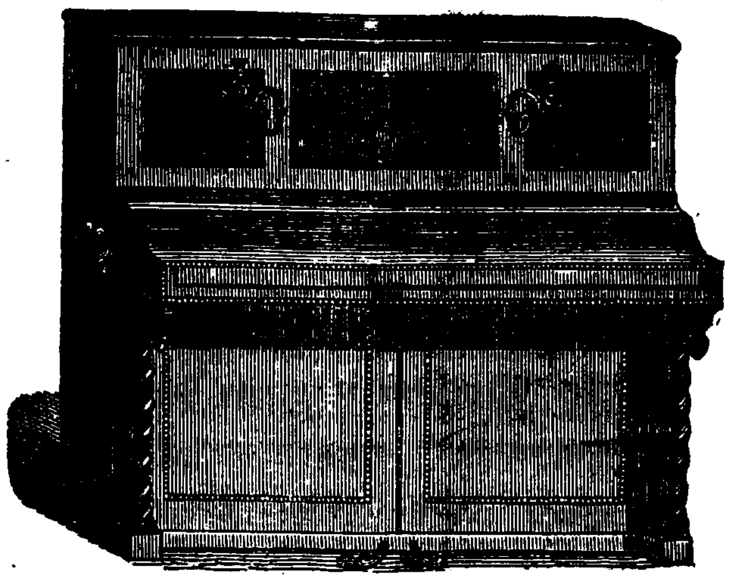

F. BERDEN & Cie
FABt DE PIANOS
A BRUXELLES

Depôt pour tout Java.

CASSALETTE & Co.
BATAVIA.

Met referte tot bovenstaande, bevelen de Ondergeteekenden de reeds zóó gunstig bekende PIANO'S van de fabriekanten, *F. Berden & Co.* bijzonder aan, en deelen tevens mede, dat zij gemagtigd zijn, bij verkoop eenen billijken termijn van garantie te verleenen. Zij zullen door successieve aanvoeren voortdurend van deze instrumenten voorzien zijn. Zij belasten zich met commissien tegen eene redelijke provisie, bij aldien eenige wijziging of verandering in den forme van de PIANO'S, hetzij meubel of mécaniek verlangd wordt, zal de vervaardiging daarvan overeenkomstig den wensch ten spoedigste plaats hebben.

Het schip *Broedertrouw*, hetwelk dagelijks verwacht wordt, heeft de eerste bezending van 5 stuks dezer *Piano's* ingenomen.

(3871) CASSALETTE & Co.

In Commissie ontvangen:

Een factuur zeer prachtige bewerkte

KLAMBOEGOED EN VENSTERGORDIJNEN,

alsmede;

Dames- en Kinderschoenen,

(3895) bij B. J. LEON.

In kommissie Ontvangen:

IJzeren Brandwaarborgkasten, van gerenommeerde **Hollandsche, Fransche en Duitsche fabriekanten als**, van

B. RENSING EN Co. te Amsterdam.
HAFFNER *frères* te Parijs.
F. SCHMIDT te Hamburg.

(3912) CASSALETTE EN Co.

In Commissie:

Eene bijzondere élégante, zeer ligte

NIEUWE ENGELSCHE MIJLORD.

(Pas Ontpakt):

Twee Reiswagens,

Twee Kinder wagens, Dames zadels, enz., enz.

(3903) ABEELEN, DENNISON & Co.

BEHANGSEL PAPIER.

Ontvangen een klein factuur

BEHANGSEL PAPIER

met **Randen**, van fraaije Patronen en kleuren.

(3833) JOHN PRYCE & Co.

Victoria Kap Spiegels,

met dubbelde Spiegels voor het opmaken van het haar, @ *f* 50.—

(3904) ABEELEN, DENNISON & Co.

Sebastopol Veld-Bedden,

wegende compleet 26 ℔.

Bij

(3902) ABEELEN, DENNISON & Co.

NA ONTVANGENE ADMISSIE OPENT

L. BRAS,

met 1°. Januarij eene **dag-** en **kostschool** op Molenvliet. (3881)

SOERABAIJASCHE AARDAPPELEN

en

TIMORESCHE UIJEN.

F. TENTEE,
Joukes.
(3906)

Depôt de Chaussures de Paris.

THONNÈRIEUX FRÈRES.

Boulevard Mont-Marter No. 19.

Vor. THONNÉRIEUX

previent le public de Batavia, qu'il vient de recevoir de la maison ***Thonnèrieux frères*** de Paris, une grande facture de Chaussures de 1e qualité) pour **Hommes, Dames et Enfants;** et qu' à l'avenir il recevra tous les trois mois une nouvelle facture pour completer son assortiment.

S'adresser chez Mr. ***Vor. Thonnerieux***, Horloger, ancien Toko **Pons.** (3901)

PEINTURE. DORURE.

Lecotey

a l'honneur de prevenir le puplic de ***Batavia***, qu'il vient d'établir un atelier en ville chez Mr. THONNÈRIEUX, ancien toko **Pons.**

Fabrique **d'Enseignes** et de **Lettres** en tous genres; **Encadrements de tableaux, reparations d'antiquités; Ornements** pour **Marquises** et **Wavangues; Peinture** sur métaux; **Stores** et **Transparents; Dorure et Étamage de Glaces; Réparations** des **bronzes** de tous genres;

L'on peut également s'adresser à Nordwyck ou Mr. LECOTEY, tient à la disposition du public un assortiment de cadres pour glaces, tableaux etc. etc.

(3900)

Eenige

MAHONIE HOUTEN KISTEN,

inhoudende: een compleet stel zwaar vergulde Lepels en Vorken en diverse, als: 79 Lepels en Vorken, Zuurvorken, Boter-, Asperge-, Visch-Lepels enz., Soep en Rijst-Lepels, eene prachtige Olie- en Azijn-stel, voor *f* 700.— contant.

(3905) ABEELEN, DENNISON & Co.

De Weeskamer te BATAVIA, Curatrice in den insolventen boedel van den Chinees **TJAN LAM,** geeft bij deze kennis, dat zij, ter voldoening aan het bevelschrift van den Regter-Kommissaris, dd. 16 September 1858, als nu zal overgaan tot de uitdeeling aan de schuldeischers der daartoe beschikbare gelden.

Namens de Weeskamer voornoemd,
De Secretaris,
R. L. BROUWER *l. S.*
(3836)
BATAVIA, den 21sten December 1858.

Spaarbank.

Zitdagen 3 en 17 Januarij.

(3898)

DE ONDERGETEEKENDE naar ***Nederland*** vertrekkende, betuigt haren welmeenenden dank voor het vertrouwen, dat zij zoo lang genoot; terwijl zij den heer **L. BRAS** als haren opvolger aanbeveelt, dat zij met te meer vertrouwen doet, naardien deze heer reeds bijna twee maanden hare school bestuurde en zich bij de leerlingen en derzelver ouders op eene gunstige wijze heeft bekend gemaakt.

WED. A. L. NORTIER,
Le Clerc.
(3879)

Ingevolge bovenstaande annonce, heeft de ondergeteekende de eer aan Ouders en Voogden te berigten, dat hij met 1° Januarij e. k. eene

DAG- en KOSTSCHOOL

zal openen, in de daartoe bij uitstek schoon gelegene inrigting ***op Molenvliet***, vroeger behoorende aan Mevrouw **NORTIER**.

De vakken van Onderwijs zijn die, welke aan eene school voor lager- en middelbaar onderwijs slechts eenigzints verlangd kunnen worden.

Hij neemt de vrijheid zijn Instituut beleefdelijk aan te bevelen.

(3880) L. BRAS.

WORDT TE KOOP GEVRAAGD:
5000 picols STEENKOLEN,
te leveren te Samarang.

(3862) REIJNST EN VINJU.

f 5000.—

In leen te bekomen tegen behoorlijke zekerheid.

(3858) LANGE EN Co. qq.

f 60.000.—

In leen op Eerste Hypotheek, te bekomen, van den 31sten December af, bij den ondergeteekende.

(3920) BROWN, qq.

f 4000,—

In leen op Eerste Hypotheek te bekomen den 1sten Januarij bij den ondergeteekende.

(3921) BROWN qq.

Een naar Europa repatrieerend **Indisch Geneesheer**, is genegen op reis derwaards, tegen aannemelijke Conditien, zijne diensten te verleenen.

Adres, *franco* Lt. **P.** aan
(3860) H. M. VAN DORP.

Debiteuren van de Japansche Toko,

worden verzocht hunne rekeningen te betalen voor het einde Januarij aanstaande.

VAN DEN BIESEN EN MODDERMAN.

BATAVIA, den 24 December 1858. (3849)

WORDT GEVRAAGD,

door eene van hier naar de Vorstenlanden vertrekkende familie, eene **GOUVERNANTE**, liefst van rijperen leeftijd, tot het geven van onderwijs aan vijf jeugdige kinderen.

Inclinierenden kunnen c. q. met de familie derwaars vertrekken.

Adres franco La. **Y**
(3896) LANGE EN Co.

Wordt Gevraagd

gelegenheid met eene repatrierende familie, ten geleide van een kind van drie jaren naar Nederland.

Voorwaarden franco.

Litt. X. X. *Uitgever dezes.* (3917)

Een jong mensch, 4 talen verstaande, wenschte gaarne na 1 Januarij a. s. zich gedurende den avond bezig te houden met het bijhouden van boeken als anderzins.

Adres, Letter F. B. bij de Boekhandelaren *G. Kolff en Co.* (3892)

GALA-COSTUUM.

Door toeval te koop aangeboden:

EEN STAATSIE DEGEN EN STEEK

voor Civiele ambtenaren, beiden geheel ongebruikt.

Tegen veel verminderden ***prijs***, te bevragen bij
(3907) G. KOLFF & Co.

Wegens vertrek
UIT DE HAND TE KOOP

tot zeer modieken prijs:

Een voor dit klimaat beproefde en deugdzame driesnarige

PIANINO,

van goeden toon in modern en sierlijk meubel,
uit de fabriek van ***Bernhardt*** te Parijs.

Adres
(3855) LANGE EN Co.

TE HUUR

Een **Huis** op Koningsplein, à

***f* 169,— 's maands,** om met primo Januarij aanstaande te aanvaarden.

Te bevragen bij den Uitgever dezer Courant. (3391)

TE HUUR

Met 1 Januarij, **een Pakhuis,** naast de Toko van den heer **J. Brown**, laatst geoccupeerd door den heer **G. Nahapiet.** Adres

(3873) G. JOSEPH.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

Zijn een onvergelijkelijk geneesmiddel in gevallen van *ongesteldheid* der vrouwen eigen. De dochter van Mevrouw Z......, te *Groningen*, bevond zich sedert geruimen tijd in een zeer slechten staat van gezondheid; hare moeder deed haar onderscheidene geneesmiddelen gebruiken, zonder dat de jonge Juffrouw de minste verbetering in haren toestand ondervond. Eindelijk besloot zij de pillen van Holloway aan te wenden, waardoor de ongesteldheid in drie weken tijds aanmerkelijk verbeterde. Tien dagen later was de zieke geheel hersteld en bevindt zich sedert dien tijd volmaakt wel.

De prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes pillen à *f* 1. — *f* 3. — *f* 5. —.
Potjes zalf à *f* 1. — *f* 3. — *f* 5. —.

Te	Banjoemaas bij	M. S. Cheriman.
»	Poerworedjo »	F. Neumann.
»	Djocjocarta »	Buijn & Co.
»	Soeracarta »	W. Veldman.
»	Salatiga »	F. Kruthoffer.
»	Tagal »	Wed. Dirt.
»	Cheribon »	W. Galistan.
»	Cheribon »	M. Blok.
»	Samarang »	H. L. de Lyon, de Groot, Kolf, & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (3845)

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDEN sedert 1782.
ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1°/₀ 's jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . ¾°/₀ »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ¾°/₀ »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . 1°/₀ »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1½°/₀ »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . 1°/₀ »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(3719) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.
VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.
Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen,** zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*
MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija.*
(3720) W. MAJOR en Co., *Passaroeang.*

Boekhandel van H. M. Van Dorp.

Per mail ontvangen:

TEKST-BOEKJES VOOR DE OPERA,

Lucie de Lammermoor. — La Juive. — La Favorite. — Don Pasquale. — l'Eclair. — Les Diamant de la Couronne. — Anne de Boulen. — l'Étoile du Nord. (3890)

237e NEDERLANDSCHE STAATS LOTERIJ.

Voor deze loterij worden voortdurend bestellingen aangenomen.

De loten worden bij de vaststelling der trekking onmiddelijk afgezonden en zullen dus van af de 1ste klasse geldig zijn.

Prijs per half Lot.	*f*	**50,—**
» » vijfde »	»	**20,—**
» » tiende »	»	**10,—**

(3842) H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1858.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengenoemd Blad, die genegen zijn met hun abonnement voor het **Eerste halfjaar 1859** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor ***Franco*** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Eerste halfjaar:

voor Batavia.	*f* 12,50.
» Java.	» 15,—.
» de Buitenbezittingen.	» 17,50.
» Nederland.	» 22,50.

Brieven ***franco*** aan
den Administrateur,
(3841) U. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te ***Samarang*** en **E. Fuhri & Co.** te ***Soerabaija***, **Weijermans & Co.** te ***Pasaroean*** en **Blok & Ruzette** te ***Cheribon.***

G. KOLFF en Co.

Ontvangen dezer dagen:

Chinesche Ivoren Speel-fiches, in complete stellen.

Chinesche Poppen, in nationale kleederdracht uitstekend bewerkt en voor etageren geschikt.

Chinesche Spekst eenen voorwerpen in groote sortering.

Chinesche Sigaren Kokers, bamboes en ivoor, prachtig gesneden en bewerkt. (3908)

Boekhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

Kantoor-Almanak 1859

***f* —,50, opgeplakt *f* 1,—.**

KANTOOR- EN ZAK-AGENDA 1859

***f* 5,—.** (3843)

GELITHOGRAPHIEERDE VISITEKAARTJES,

in alle soorten van letters en grootte,
worden vervaardigd bij
(3844) H. M. VAN DORP,
te *Batavia.*

Boekhandel LANGE & Co.

VISITEKAARTJES.

(3854)

ALMANAKKEN MET DAMES-PORTRETTEN:
1859.

ad f 1.— franco per post, bij
(3765) G. KOLFF EN Co.

VISITE-KAARTJES,

gelithografieerd en in boekdruk.

Te Batavia en Samarang bij
(3887) G. KOLFF EN Co.

VERGULDE EN PALISANDER
SCHILDERIJ-LIJSTEN

van 40 cents tot *f* 2,— de voet, worden vervaardigd op alle verlangde dimensien.

SCHILDERIJ GLAZEN

van de **grootste afmetingen.**

Vergulde SUPPORTS.

Te *Batavia* bij
(3888) G. KOLFF EN Co.

HET STOOMSCHIP BATAVIA,

Kapitein **NEIJTS,**
vertrekt den 8 Januarij 1859
naar Pontianak en Singkawang.

Het Stoomschip PALEMBANG,
Kapitein **ROSEBOOM,**
vertrekt 24 uren na aankomst der verwacht wordende Landmail naar

Samarang, Soerabaija, Makassar, Timor en de Molukkos.

Nadere informatien bij
(3874) W. CORES DE VRIES.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SOERABAIJA

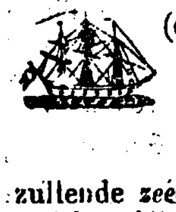

(direct) met het Ned. Fregatschip

Prins van Oranje,

kapt. J. HENSING,
zullende zeer *spoedig* vertrekken.

Adres bij
de Agenten
(3918) DE WEERDT, RUIJL & Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 29 December 1858, No. 104.

BATAVIA.

Uit de residentie Bantam wordt ons medegedeeld, dat, van den 1sten tot en met den 20sten dezer maand, te Rangkasbolang twaalf deels zwarte, deels gevlekte tijgers zijn aangebragt, waarvan eenige, bij de aflevering aan het plaatselijk bestuur, nog in leven waren.

Welligt zullen eenige onzer lezers door dit berigt worden uitgelokt, ter dier plaatse bestellingen tot den aankoop van tijgers te doen, ten einde dezen of genen diergaard daarmede te beschenken. Eene diergelijke aankoop zoude tevens der bevolking eene buitengewone verdienste verleenen en daarenboven de uitroeijing dezer ondieren zeer in de hand werken.

Sedert eenigen tijd werd, in het landschap *Boeleleng*, op het eiland *Bali*, veel tegenstreving ondervonden van zeker hoofd, genaamd *Njoman Gempol*, die geen gelegenheid liet voorbijgaan, om het landsbestuur tegen te werken en te trotseren.

Zijne overmoedige handelingen werden van dien aard, dat het gouvernement het noodig achtte, hem deswege ter verantwoording naar *Batavia* op te roepen.

Toen hij weigerde aan dezen last te voldoen, werd besloten, zich met geweld van hem meester te maken, waartoe het 13de bataillon infanterie, met Z. M. stoomschepen *Ardjoeno*, *Princes Amelia* en *Samarang*, benevens eenige transportschepen, onder de leiding van den kapitein-luitenant ter zee *J. A. K. van Hasselt*, werden bestemd.

Nadat de troepen, op den 11den dezer, te *Boeleleng* waren gedebarkeerd, werd de kampong *Bandjar Djawa*, waarin *Njoman Gempol* zich ophield, spoedig, zonder verlies, vermeesterd. Hij wist echter met zijn aanhang te ontkomen, waarop hem een termijn van drie dagen werd gegeven, om in onderwerping te komen.

Toen die termijn verstreken en niet aan den eisch voldaan was, werd hij door de troepen vervolgd, die in eenige kampongs van zijn aanhang tegenstand ondervonden.

Daar echter de hoofden en het gros der bevolking volstrekt niet op zijne hand waren, kon hij zich niet lang staande houden, maar werd, op den 18den dezer, door de bevolking uitgeleverd en is reeds naar *Batavia* gezonden.

In deze zaak hebben de bevolking en de voornaamste hoofden vele blijken van goede gezindheid gegeven.

— Volgens berigten van *Palembang* van 14 December was de doessoen *Djati* (*Lematang-oeloe*) nog altijd in verzet.

Den 11den was de resident van *Palembang* met den militairen commandant naar *Lahat* vertrokken, waar successief eene troepenmagt verzameld wordt, om tegen de rebellen te ageren.

De berigten van *Djambi* zijn gunstig.

Bantam. — Ten gevolge van zware regens zijn onderscheidene rivieren in de afdeeling *Tjiringien* buitengewoon gezwollen, waardoor eenige bruggen zijn weggeslagen en de passage voor rijtuigen tusschen *Anjer* en *Tjiringien* gedurende eenige dagen gestremd is.

Men was echter dadelijk begonnen, de bruggen te herstellen.

Samarang. — In den nacht van den 11den op den 12den dezer, is het water in de *Toentang* tot eene buitengewone hoogte gerezen, zoodat het zelfs gedurende eenigen tijd tot op eene el onder de brug, welke over de sluis ligt, geklommen is.

Sedert vijf-en-twintig jaren herinnert men zich niet, zulk een hoogen waterstand te hebben gehad. Hij heeft echter geen nadeel aan de kunstwerken toegebragt: alleen is de dijk langs de waterleiding uit de *Toentang* op zeven verschillende plaatsen doorgebroken, tot over eene gezamentlijke lengte van 34 roeden; terwijl twee wachthuisjes en zes bamboezen woningen door het water zijn medegesleept.

(*Jav. Ct.* van 25 Dec.)

Gedurende de maand November 1858 is aan inkomende en uitgaande regten op *Java* en *Madura* ontvangen eene som van *f* 924,094.45.

De ontvangst over de eerste elf maanden van dit jaar, bedraagt . . . . *f* 8,369,392.63[5]

Hieronder is echter begrepen:

Aan fictieve regten op Gouv. producten . . . . *f* 1,778,942 67
Aan terugbet. regten » 88,242.36

» 1,867,185.03

Zuivere ontvangst *f* 6,502,207.30[5]

Gedurende de eerste elf maanden van 1858 is *meer* ontvangen dan over dien tijd in 1856 *f* 795,848.02[5] en *meer* dan in 1857 *f* 119,310.22[5].

(*Jav. Court.*)

Samarang, 24 Dec. Als eene bijzonderheid deelen wij onzen lezers mede, dat, op Zaturdag den 18den dezer, de javaansche Christen, genaamd *Kemis Sem* en de javaansche Christin, met name *Riplah Dilah*, bij den Burgerlijken stand te *Samarang* in het huwelijk zijn getreden.

— Den 19den December jl., ongeveer te 3 uren des namiddags, is de bliksem in eene tabaks-loods te *Gammo*, toebehoorende aan de contractanten *Bousquet* en *van Maanen*, geslagen.

Niettegenstaande alle aangebragte hulp is de loods, welke 600 voeten lang was en waarin 3200 ponden tabak waren geborgen, door den sterken wind, die daarbij heerschte, geheel afgebrand.

De schade hierdoor veroorzaakt kan worden berekend op *f* 36,000, zijnde eene som van *f* 20,000 voor de loods en eene waarde van *f* 16,000 aan tabak, waarvan de helft aan het Gouvernement had moeten worden afgeleverd.

Gedurende het bovenbedoeld onweder zijn te *Gadong*, in de afdeeling *Demak*, drie menschen door den bliksem getroffen, echter niet doodelijk.

(*Sam. Adv. bl.*)

Soerabaija, 20 Dec. De raad van justitie alhier heeft eergisteren uitspraak gedaan in de zaak van Radhen Dindang en hem ter dood veroordeeld, omdat hij, op Zondag, den 24sten Januarij, des namiddags om 5 uren, in zijn woonhuis te *Sumanap*, met voorbedachten rade, eigenhandig van het leven heeft beroofd de koopvrouw Boe Nami, die hem den vorigen dag eene gouden krisscheede, ter waarde van dertig spaansche matten, had verkocht en waarvoor zij dien dag de gelden kwam ontvangen.

Na haar met een touw te hebben willen worgen en het haar bijna gelukt was zich los te maken, heeft hij haar verder met krissteken afgemaakt, onder zijne *balee balee* bewaard, en twee dagen daarna op eene ledige plek, met *alang alang* begroeid, nedergelegd, alwaar het lijk in een vergevorderden staat van ontdinding gevonden is.

— Heden morgen is, door de Heeren suikerfabriekanten in deze Residentie, aan den Heer H. de Bruijn een prachtig cadeau aangeboden. De Heer Mr. Sandenbergh Matthiessen, die bij deze gelegenheid het woord voerde, bragt in treffende taal eene gepaste hulde aan de talrijke en veelzijdige diensten door ZHEG. bewezen, waarvoor zij hem een blijvend aandenken hunner erkentelijkheid en sympathie wenschten op te dragen.

Het cadeau bestaat uit een zilveren thee-, koffij- en tafelservies, en op een der bladen staat het volgende:

Den Hoofd-Ingenieur, chef van de vierde waterstaats-afdeeling Hendrik de Bruijn, aangeboden door de suikerfabriekanten, gevestigd in de Residentie

Soerabaija,

bij gelegenheid van de voltooijing der voor hen zoo belangrijke waterwerken in genoemd gewest.

(*Soer. Ct.*)

Soer. 20 Dec. Wij vernemen, dat Njoman Gompol, hoofd der opstandelingen te Bali Boleling, gevat is en zich reeds aan boord bevindt van Z. M. stoomschip *Ardjoeno*, ten einde naar Batavia te worden overgebragt.

Het grootste gedeelte van het naar Boleling vertrokkene 13de bataillon infanterie wordt hier heden of morgen terug verwacht, zijnde de tranportschepen gisteren, op de hoogte van Pasoeroean, zeilende gezien.

(*Oostpost.*)

LAATSTE BERIGTEN.

De dagbladen deelen eene gebeurtenis mede, die niet van gewigt ontbloot is. Een amerikaansch fregat namelijk, de *Wabash*, is de Dardanellen gepasseerd, zonder daartoe van de turksche regering verlof gekregen te hebben. De commandant beweerde, dat hij, als officier der Vereenigde Staten, zich niet behoefde te bekrennen om verdragen tusschen de europesche mogendheden, betreffende de zeeën en zeeëngten. De *Patrie* is van oordeel, dat dit feit eene schending van het tractaat van Parijs daarstelt, en dat de Porte daarvoor verantwoordelijk moet gesteld worden.

— Eene telegrafische dépêche uit Triest deelt berigten mede uit Constantinopel tot 30 October. Daaruit blijkt, dat de Porte een specialen commissaris naar Belgrado zal zenden, en dat acht beambten bij het ministerie van financie, als middel van bezuiniging, ontslagen zijn. — Dit laatste klinkt inderdaad zonderling, als men in aanmerking neemt, dat onlangs Mehemed-Ali pacha weer in het cabinet getreden is als minister van marine, dezelfde die korten tijd te voren door den Sultan daaruit ontslagen is, wegens zijne verregaande verkwistingen, en die bij deze gelegenheid, ofschoon een schoonbroeder des Sultans, in den ministerraad met de bitterste verwijten en grievendste scheldwoorden overladen werd.

Nopens de verklaring, die door den groot-vizier Ali-pacha is ingediend bij de commissie voor de regeling der grenzen tusschen Turkije en Montenegro, zijn thans eenige nadere bijzonderheden bekend geworden. Die verklaring heeft uitsluitend betrekking op den afstand van het district Grahovo aan Montenegro. De Porte wil slechts dan in dien afstand toestemmen, wanneer de suzereiniteit van den sultan, in het door de europesche mogendheden te waarborgen tractaat, zal zijn erkend en gehuldigd. Door dit incident zullen de werkzaamheden der commissie zeer zeker niet vereenvondigd worden. Wat den afstand aan prins Danielo betreft van de eene of andere haven aan de Adriatische Zee, hiervan zal hoogst waarschijnlijk nooit iets komen, niettegenstaande die eisch des prinsen door den heer Boutenieff wordt ondersteund.

De dépêche meldt tevens, dat de grieksche kamers tegen den 11 November zijn bijeengeroepen.

NEDERLAND.
Aangelegenheden van Serawak.
(*Vervolg van ons vorig No.*)

Wij hebben nooit beweerd, dat art. 12 naar de hollandsche uitlegging een grens moest stellen voor Engeland, die aan de bul van den Paus, bij de ontdekking van Amerika, zou doen denken; wij weten zeer goed, wat de eilanden bezuiden straat Singapore beteekenen, waarvan het tractaat spreekt; maar wij weten ook, dat Nederland, met het oog op de bepalingen van het verdrag, de onschendbaarheid der onafhankelijke staten op de Oostersche eilanden heeft geëerbiedigd; en dat het dus niet aan Engeland kan staan, daarop inbreuk te maken; dat het doel van het tractaat was, om ongelegenheden te *voorkomen*, en dat daarom zelfs geen regerings-agenten *uit eigen beweging* etablissementen zouden mogen oprigten; dat daartoe de last uit Europa zou moeten komen. En kwalijk is daarmeê nu te rijmen het gedrag van den heer Brooke, eerst om Pulo Laboean bezit te geraken, daarna om dat tot eene brug te gebruiken, om zich in Serawak, op Borneo, als particulier, NB., en dus niet eens als engelsch agent, vasten voet te verschaffen, om aldaar (volgens zijn seggen) een tweede Singapore te stichten en Borneo al meer en meer onder zich te brengen. Is dat een gedrag, hetwelk door edeldenkende, regtvaardige britsche staatslieden kan worden goedgekeurd? wij twijfelen er zeer aan. En aangenaam was het ons ook uit Engeland zelf stemmen te vernemen, die dezen twijfel wettigen.

Men kan oordeelen over de driestheid van de logens, die de *Times* ingang wil doen vinden, als men nagaat, wat hij verhaalt van het stelsel van bestuur in Ned. Indië. Zeker heeft ieder stelsel zijne zwakke punten; maar gerustelijk mag men het nederl. stelsel in deze gewesten vergelijken met elk ander koloniaal, dat van Britsch Indië waarlijk niet uitgezonderd. Is men hier te lande niet uit op het bevorderen van het geluk en de welvaart onder de inboorlingen? wat al zorg, b. v., voor onderwijs, voor de wegen van gemeenschap, voor de cultures, voor de beschaving, zonder inmenging evenwel in de godsdienstige overtuiging van andersdenkenden, tenzij door zeer zachte overreding, zonder drang noch dwang; want alleen tijd kan het ware werk der beschaving volbrengen.

Slaat men het oog op het handelstelsel, waarlijk het is niet minder liberaal dan elders in kolonien; tal van havens zijn voor den algemeenen handel opengesteld, vrijhavens zijn geopend, verlaging van tarieven voor de regten van in- en uitvoer wordt beoogd; en, terwijl de *Times* zeer hypothetisch van het aanstellen van consuls in deze streken gewaagt, is het wereldbekend, dat die bereids eenige jaren hier van vele natien zijn en de consulaire verdragen nog gestadig vermeerderen. Dat er begunstiging van de nederlandsche nijverheid bij den invoer bestaat, en van den handel bij den uitvoer, strijdt dat in het minst met wat men in de britsche kolonien ziet gebeuren? Zijn ook daar niet de goederen van engelschen oorsprong met 5 en 10 pCt. begunstigd, ofschoon Engeland een fabriekland is, zoo als er geen ter wereld bestaat, en die begunstiging dus als onnoodig moest worden voorondersteld. En let men, als de aanvoer slechts uit Engeland geschiedt, wel zoo naauw op het toezigt, nopens de bewijzen van oorsprong? Heeft dat alles niet medegewerkt tot het verdrijven als 't ware van de nederlandsche vlag uit de britsche kolonien, terwijl de britsche koopvaart in onze kolonien steeds toeneemt; wij hebben vroeger de cijfers deswege reeds gegeven, en zullen die thans niet behoeven te herhalen. Het is onwedersprekelijk, dat vooral de manufacturen van Engeland hier in stijgenden invoer zijn, en die van nederlandsch fabriekaat werkelijk in de jongste jaren zijn afgenomen.

Als dit het geval is, zoo als de handels-statistieken aanwijzen, hoe kan men dan van uitsluiting spreken; hoe heeft men den moed Europa te komen verhalen, dat Singapore geen kokospraauwtje meer uit den Oosterschen Archipel kan ontvangen? De dwaasheid van dit alles springt ieder, eenigzins met de zaken bekend, in het oog, en het schijnt er dan ook voor gehouden te moeten worden, dat al die verdichtselen alleen in de wereld worden gezonden, om effect te maken en op de ligtgeloovigheid van het publiek te werken, dat zich de moeite niet kan noch wil geven, om de zaken na te gaan.

Wat betreft den aanval van den *Times* tegen het eenmaal zoo magtige Genua, deze is voorzeker niet edelmoedig. Ware Genua door niets anders beroemd, dan dat het de vaderstad des ontdekkers van Amerika geweest was, dan reeds had het van het londensche blad meer ontzag mogen verwachten.

Ten aanzien van de »slimheid der Nederlanders", zoo als de *Times* zich uitdrukt, waardoor zij er in geslaagd zijn, Java NB. al de regeringskosten van Nederland te doen dragen en een overschot van twaalf millioen pd. sterl. uit de uitvoerwaarde te doen trekken, kan worden opgemerkt, dat op deze wijze Nederland waarlijk een *el Dorado* van alle belastingopbrengende landen zou zijn. En het behoeft wel niet te worden aangetoond, aan welke overdrijving zich de *Times* hier schuldig maakt. Het is niet tegen te spreken, dat sedert eenige jaren de hulpbronnen uit de kolonien toevloeijen, als vrucht van een stelsel, dat den inboorling tegelijk in beter staat heeft gebragt dan vroeger, en ook als een gevolg van verhoogde prijzen van koloniale producten; maar bestrijdt Java al de regeringkosten van Nederland, zooals de *Times* daarvan de verzekering geeft?? Het cijfer van p. m. zestig millioen, dat drie en half millioen inwoners in Nederland opbrengen, logenstraft deze bewering. En vergeet de *Times* de millioenen, die vroeger die kolonien hebben gekost; vergeet de *Times* de opoffering der Nederlanders, tot handhaving van 's lands crediet, in 1844, hoe aan eene nationale leening voor 127 millioen werd deelgenomen; hoeveel voordeel de engelsche kapitalisten hebben getrokken uit deze zucht der Nederlanders, om hun crediet onkrenkbaar in stand te houden?

Inderdaad, wij zouden met meer grond, wanneer er sprake is van groote winsten, den *Times* kunnen wijzen op een Australie, in welk werelddeel (eene britsche bezitting) reeds twaalf en een half millioen pond sterling 'sjaars aan goud wordt getrokken, terwijl de kolonie nog zooveel meer kan opleveren! Volgens eene berekening van de *Adelaide Dispatch* toch, wordt de geheele kolonie op 26 milliards 783 millioen pond sterl. geschat! Nederland heeft zich evenmin te verheugen over de opbrengst van de opium, welke eene zoo verbazende rol in de finantien en bedrijvigheid van Britsch Indië speelt. In 1857 bedroeg de aangegevene waarde der voortbrengselen van het vereenigd koningrijk, op het gebied der Compagnie in Indië en op Ceylon, ruim 18 millioen pd.: 7 millioen pd. werden daarvan betaald door de opium, die naar China wordt uitgevoerd!

Nopens de landverhuizers uit dat uitgebreide rijk, beweert de *Times*, dat zij de Maleijers uitzuigen, welke laatste vervolgens door de Nederlanders met geweld onder het juk zouden gebragt worden.

Hoe is dit te rijmen met de bestaande zucht der Nederlanders, om het getal der Chinezen zooveel mogelijk te beperken en de Maleijers tegen hen te beschermen? Men heeft de Chinezen uit verscheiden residentien van Java meer en meer geweerd, men heeft op dit eiland de bazarpachten afgeschaft, om den inboorling voor de schraapzucht der Chinezen te beveiligen. In verscheiden tijdperken was de Regering meer of minder voor de stelsel-

voor der Chinezen beducht, en in 1837 werd op nieuw een verbod uitgevaardigd tegen den aanvoer van chinesche nieuwelingen. Ook werd er eene gouvernements-commissie benoemd, om over de al of niet schadelijkheid van het chinesche element een rapport uittebrengen. Het denkbeeld van uitsluiting, door velen verlangd met betrekking tot het landbezit, werd in dezen tijd in toepassing gebragt met opzigt tot het contracteren met de Regering, wegens ondernemingen van suikerfabricatie en andere cultures. Het is ook bekend, dat de chinezen op Java onder het regtstreeksch toezigt onzer politie staan, zoo dat zij hier minder te vreezen zijn den elders, bijv. op Borneo of Banka, waar de ondervinding sedert geruimen tijd van hun turbulenten geest getuigt. Zoo hadden de Nederlanders, eenige jaren geleden, den chineschen opstand op de westerafdeeling van Borneo te beteugelen: met kracht hebben zij den opstand weten te keer te gaan, mede om de Maleijers tegen hunne knevelarijen te beschermen. Verder werd, bij publicatie van 8 October 1851, door den gouverneur generaal tegen het deelnemen aan geheime genootschappen onder de Chinezen gewaarschuwd, met bedreiging van onvoorwaardelijke verwijdering uit Ned. Indië.

En wie kan, voor het overige, verantwoordelijk worden gesteld, dat er emigratie van de Chinezen plaats heeft? Deze is alleen te wijten aan de overmaat van bevolking in China. Van eene bevolking van 34 tot 35 millioen, die de gewesten Kwang-tung en Foe-kien tellen, zijn drie millioen veeleer dan twee millioen, alleen tot deze landschappen behoorende, in vreemde landen gezeten.

Allerwegen heeft men evenzeer te lijden van deze landverhuizing op groote schaal. In Australie begint het Parlement er zich over te verontrusten. Twee voorstellen zijn, in de maand Mei, aan het Parlement gedaan, om zich ernstig aan deze zaak te laten gelegen liggen. Sedert is het hoofdgeld van 10 pd. sterl. per Chinees gesteld, en dit schijnt nog onvoldoende om dien stroom van volk tegen te gaan. Men heeft daarom reeds magtiging verleend, om dit regt te handhaven. Wij wenschen thans niet te beoordeelen, in hoeverre men de meening moet billijken, die nu ook is geopperd tegen deze beperkende maatregelen, op het oogenblik, dat men China gedwongen heeft zijne havens te openen, maar wij vragen in gemoede, of het niet ongerijmd is, in het verblijf der Chinezen in den Archipel een grief te zoeken tegen Nederland, dat zich voorlang op de tempering van dit inhalig element heeft toegelegd, en waar de gevaarlijke eedgenootschappen der Chinezen het hoofd opstaken, ze zelfs met kracht heeft weten te bedwingen.

Wat bijzonder de klagten over de handels-belemmering van Singapore aangaat, deze zijn niet nieuw: zij zijn echter telkens zegevierend wederlegd. Een engelsch schrijver (John Crawford) kan hier als gezag worden bijgebragt. Deze zegt » dat de handel van Singapore o. a. wordt gedreven met *al* de havens van den maleischen Archipel, van Sumatra tot Nieuw Guinea". Als den belangrijksten handel noemt hij natuurlijk dien met groot Brittanie, het vaste land van Indië en China, en dan uitdrukkelijk met Ned. Indië.

Inderdaad heeft Singapore weinig door dit beweerd gemis van enkele kokosprauwen geleden: in 1856 toch was het gezamentlijk bedrag van den handel aldaar over de 44 millioen dollars, tegen nog geen 39 millioen in 1855. Het getal schepen in 1856 in Singapore ingeloopen bedroeg 976 tegen 894 in 1855; de uitgegane 1012 tegen 923 in 1855. Ook voor dit speciale punt, gelijk voor den handel in het algemeen, zijn dus de verwijten tegen het Nederl. handelsstelsel ongegrond; er bestaat daarbij, zoo als wij boven reeds zeiden, zeker nog begunstiging ten behoeve van de nederl. nijverheid, bij den invoer; doch vooreerst bestaat die ook bij de Engelschen en ten andere is de britsche nijverheid zoo kolossaal (Engeland verbruikt alleen twee derden van de geheele productie van raw katoen), dat die van Nederland, zooals de cijfers bewezen hebben, dien invloed in zijne kolonien maar al te zeer ondervindt, en alle verschil van regt hierbij wegvalt. De Engelschen hebben bovendien in de hunne evenzeer een voordeel op de inkomende regten, en door de toepassing daarvan wordt onze handel er zeker niet bevorderd.

Komen wij tot de handelingen van Brooke terug.

(*Wordt vervolgd.*)

LUXEMBURG.

— In Luxemburg — zoo schrijft men van daar — zijn drie groothertogelijke besluiten bekend geworden, die eenig licht aan de staatkunde in het groothertogdom zullen bijzetten. Bij het eerste wordt de dag der opening van de gewone zitting der staten op 18 November aanstaande vastgesteld. Het tweede behelst de ontbinding der kiescollegien van Grevenmacher en Mersch, naar aanleiding van het groothertogelijk besluit van 17 November 1857 door de gemeenteraden benoemd, terwijl eindelijk bij het derde de kiesgeregtigden van al de gemeenten des groothertogdoms worden opgeroepen tegen 6 November aanstaande, ten einde over te gaan tot de benoeming der kiezers, die belast zijn met de verkiezigen der afgevaardigden.

De convocatie der kamer tegen de maand November is door de grondwet voorgeschreven; tot nog toe is evenwel nog niets uitgelekt omtrent de wetsontwerpen, welke de regering voornemens is voor te stellen. Men weet, dat zij beloofd had, eene nieuwe kieswet in te dienen. Onder het publiek is men overtuigd, dat de staten zullen beginnen, met een adres aan den koning-groothertog en eventueel aan den Duitschen bond te rigten. Welligt is daardoor het derde besluit, waarvan boven sprake is, uitgelokt. Het wekt inderdaad verwondering, dat men in dezen oogenblik de kies-collegien wil vernieuwen, nu de staten binnen kort geroepen zullen zijn, eene andere kieswet aan te nemen, waardoor de verkiezingen, welke den 6 Nov. zullen plaats hebben, overtollig gemaakt zullen worden. Het is duidelijk, dat de regering, welke bij de indirecte verkiezingen, even als in 1857, de overwinning hoopt te behalen, voornemens is de kamer te ontbinden bij de eerste stemming, welke haar mishaagt, mits de benoeming der nieuwe kiescollegien haar de minste kans op een goeden uitslag aanbiedt. Mogt dit resultaat slechts twijfelachtig zijn voor de handhaving der tegenwoordige meerderheid, dan vleit de regering zich ongetwijfeld, den tegenwoordigen staten vrees aan te jagen door de bedreiging van eene ontbinding, waardoor willigt meer dan één lid zijne plaats zoude verliezen. De tegenwoordige kamer bestaat uit drie soorten van afgevaardigden: de helft is langs den indirecten weg benoemd, en onder dit getal telde de regering acht aanhangers en de oppositie slechts zeven. De andere helft is direct benoemd door de districts-kiesers, een census van 150 francs betalende; bij deze verkiezing werd de regering totaal geslagen, zoodat zij onder de op die wijze gekozen leden slechts twee vrienden telt. Ten slotte had de regering, ter vervanging van drie leden, die men gedwongen had voor hun mandaat te bedanken, gemeend de kiezers door de gemeenteraden te moeten doen benoemen. Te Grevenmacher behaalde het ministerie de overwinning, terwijl het daarentegen te Marsch geslagen werd.

Overeenkomstig het nieuwe besluit, zullen al de kiescollegiën door de regthebbenden gekozen worden. Men heeft de wijze aangenomen, die bij de eerste proefneming de meeste kansen voor de regering heeft opgeleverd. Doch is het niet waarschijnlijk, dat het nieuwe resultaat van denzelfden aard zal zijn. De oppositie, die zich zeker waande van de overwinning, had in 1857 geheel en al de voorbreidende verkiezingen veronachtzaamd; toen men de gevolgen dier sorgeloosheid zag, had men berouw, en men heeft zich daarover bij de districts-verkiezingen gewroken. Deze verkiezingen zullen dan ook altijd een gedenkwaardig feit in den lande blijven, want nooit heeft men zooveel eenheid waargenomen. Geen 20 kiezers in het geheele groothertogdom hadden verzuimd naar de stembus te gaan.

Daar er geene directe verkiezingen meer zijn, sal de oppositie ditmaal zich waarschijnlijk de ten vorigen jare opgedane ondervinding ten nutte maken, en de voorbereidende verkiezingen niet veronachtzamen.

ENGELAND.

Londen, 3 Nov. De heer Gladstone is door de regering, met eene buitengewone zending naar de Jonische eilanden, belast. Hem is een onderzoek opgedragen naar de oorzaken van de politieke desorganisatie van genoemde, onder Engelands bescherming staande republiek. In den laatsten tijd en ook vroeger zijn klagten bekend geworden van de inwoners der Jonische eilanden over de onderdrukking, die zij van den britschen lord-oppercommissaris moeten verduren. Het protectoraat van Engeland over deze eilanden is van lieverlede in een soort van regtstreeksch beheer ontaard, en de politieke instellingen aldaar werken niet meer geregeld, omdat er aanhoudend botsingen ontstaan tusschen de voorstanders van de inlijving der zeven eilanden bij Griekenland aan den eenen kant, en den vertegenwoordiger der engelsche regering aan den anderen kant, die, tot beveiliging van de belangen der beschermende mogendheid, genoodzaakt is, maatregelen van gestrengheid te nemen.

— Volgens een schrijven van den bekenden dr. Livingstone aan den bisschop van Oxford, van 22 Junij, door de *Edinburgh Review* medegedeeld, hebben de inboorlingen aan de Zambesirivier, op de oostkust van Afrika, alle Portugezen uit die streken verjaagd, omdat laatstgenoemden zich met de immigratie van negers voor Frankrijk hadden ingelaten. De landslieden van dr. Livingstone hadden bijna een gelijk lot ondergaan, omdat men hen in den beginne voor Portugezen hield. Men kan hieruit zien, zegt de *Daily News*, naar aanleiding van bovenstaand berigt, wat de inboorlingen aan de oostkust van Afrika van den franschen immigratie-handel denken, alsook dat de regering van dom Pedro in hare afrikaansche bezittingen slecht gediend wordt en met omkoopbare ambtenaren gezegend is.

— Te Bradford heerscht sedert eenige dagen eene groote ontsteltenis. Er hebben sich namelijk 60 gevallen van vergiftiging voorgedaan, waarvan bereids 10 den dood ten gevolge hebben gehad. De bewerker van dit ongeluk is een jong apothecarsbediende, die aan een banketbakker rattenkruid had verkocht, in plaats van de gevraagde onschadelijke kleurstof. Met dit ingredient waren zoo vele bonbons vervaardigd, dat daarmede gemakkelijk al de bewoners der stad vergiftigd hadden kunnen worden.

— Volgens het *Court Journal*, werd dezer dagen door eene aristokratische familie eene ontdekking gedaan, die haar met schrik en afgrijsen vervulde. Eene jonge dame van die familie trad onlangs met een italiaanschen prins in het huwelijk, wiens adeldom is gebleken van zeer jongen datum te zijn. Men zegt, dat hij eenige jaren kok in een londensche club was. Door de club in aangelegenheden van zijn beroep, naar Weenen gezonden, speculeerde hij in schapen en bragt in korten tijd het vermogen bijeen, dat hij nu bezit. Dit vermogen heeft hem in staat gesteld eene vrouw te krijgen, die met de hoogste aristokratie in Engeland en Frankrijk verwant is. Nu is het eigenlijk geen schande een kok geweest en een italiaansche principe geworden te zijn, maar hij wordt ook van bedrog beticht. Wanneer mevr. de principessa en hare bloedverwanten voor haar huwelijk met den edelen Italiaan, zijne antecedenten niet gekend hebben — hetgeen meer dan waarschijnlijk is — en daarover nu in zak en assche zitten, dan is dit haar eigen schuld. De sucht naar titels heeft reeds menige jonge en niet jonge engelsche dame in verdriet gebragt. De *Times* heeft dit nationale zwak bij meer dan eene gelegenheid, alles behalve galant, aan de kaak gesteld.

— *Frasers Magazine* geeft het volgende tafereel van engelsche gewoonten, naar het leven geschetst:

„Een onzer voornaamste prelaten noodigde een oud vriend, die een plattelands-standplaats in een afgelegene provincie bekleedde, uit, om hem te bezoeken in zijne gastvrije woning te Londen. De goede man verscheen omstreeks 5 uren, in de gedachte dat hij dan tegen etenstijd kwam. Zoodra hij gezeten was, werd er thee rondgediend. „Wel," dacht de geestelijke, „dat is in alle geval sobertjes; had ik het geweten, dan sou ik vooruit ergens een biefstuk genomen hebben; maar ik kon niet denken, dat een bisschop ten 1 ure at. Of is het misschien vastendag?" Hij dronk intusschen thee en zeide niets. Omstreeks half acht werd hem een blaker gebragt en geleidde men hem naar zijne kamer. » Noemen se dit nu een londensch leven?" zoo dacht hij bij zichzelven. » Wel, ik had het beter te Silverton gehad; daar zou ik op mijn gemak te 9 uren een karbonade met een glas bier genuttigd hebben, en te 10 uren ware ik wel versadigd en aangenaam in mijn bed gelegen. Hier lijd ik half gebrek, te midden van pracht; ik rammel van den honger en zou even als de boa constrictor mijn deken kunnen verslinden, ha! ha! en dat in een huis, waar er alles zoo grootsch uitsiet. Wel, fraaije menbelen zullen een man niet dik maken; laat mij het deugdelijk eten en hoû het verguldsel." Op deze wijze voortmijmerende, had hij eindelijk zijne gepluimde slaapmuts op het hoofd gezet en zich regt naar zijn zin in de dekens gewikkeld, alwaar hij, goed van humeur zijnde, zijn leed spoedig vergat en zoo onschuldig als een kind in zijne eerste sluimering viel. Doch ziet, na een poosje, daar gaan al de schellen van het huis aan den gang; er wordt heen en weder geloopen en, door een haastig geklop aan zijne deur pl tseling ontwaakt, hoort de oude heer de woorden: » Het eten is opgediend, Sir!" Verbijsterd weet hij niet meer, of het van daag of morgen is; hij kleedt zich in haast weder aan, doch, volgens de meest geloofwaardige berigten, verscheen hij in eenigzins *gederangeerd toilet* aan tafel, en wat zijne gedachten betrof in een soort van nevelachtige onzekerheid, welke dag van de week, welk maal van den dag het was." De nachtblaker, waarmede men hem naar zijne kamer had gebragt, moest dienen, om volgens gewoonte bij zijn toilet voor het diner te kunnen dienen.

De eenvoudige man begreep, dat hij zich moest uitkleeden en naar bed gaan. De bisschop van Londen heeft er denkelijk hartelijk om gelagchen.

DUITSCHLAND.

De aartshertog Maximiliaan wordt tegen den 10den November te Milaan terug verwacht, waar men hem eene hartelijke ontvangst voorbereidt, vermits het bekend is, dat deze landvoogd gaarne den vrijzinnigen weg op wil, maar hierin, zoowel door het oostenrijksche hof als door de oostenrijksche ambtenaren in Lombardije, gedwarsboomd wordt.

— In den nacht van 29 op 30 Oct. is de beroemde reizigster Ida Pfeiffer, te Frankfort, na eene langdurige siekte overleden.

— De secte der Mormonen is in Zwitserland toenemende.

RUSLAND.

Naar men verneemt, heeft de keizer van Rusland aan Polen op nieuw vrijstelling verleend van het leveren van recruten voor het leger, en wel voor drie jaren. Men sal zich bij deze gelegenheid herinneren, dat de eerste vrijstelling verleend werd, om eenige vergoeding te schenken voor de talrijke aanwervingen gedurende den oorlog met Engeland en Frankrijk, waardoor de bevolking aldaar zeer gedund werd.

AMERIKA.

De berigten uit New-York loopen tot 23 October. Van de 59 verkiezingen, die voor het congres moesten plaats hebben, heeft de oppositie 40 à 45 candidaten weten te doen verkiezen. De nederlaag, die de regering geleden heeft, is te grooter, vermits van de 59 uitvallende leden, 30 tot hare partij behoorden. Zij heeft dus een verlies van omstreeks 15 leden geleden.

— De regering van Washington heeft van die der Societeits-eilanden de officieele aanbieding ontvangen, om de eilanden Raiattea en Tahaha bij de Vereenigde Staten in te lijven.

— De regering der Unie heeft aan den vertegenwoordiger van Nieuw-Grenada te kennen gegeven, dat zij tot geen prijs hoegenaamd sal dulden, dat er belemmeringen aan de vrije circulatie over de landengte van Panama in den weg gelegd worden, zoo als het heffen van een regt van de mail, van de passagiers of dergelijke. Reeds hebben eenige amerikaansche oorlogschepen bevel ontvangen, om naar de wateren van Nicaragua te stevenen, ten einde daartegen te waken.

— Aan de *New-York Courier* wordt uit Washington geschreven, dat generaal Jerez wel als buitengewoon gezant van Nicaragua door den president der Unie is ontvangen, maar den tegenwoordigen gewonen gezant, generaal Irissari niet sal vervangen. Eerstgenoemde had, alvorens officieel te worden ontvangen, in naam zijner regering moeten beloven, de ratificatien van het tractaat van 1857 uit te wisselen, en schadevergoeding te betalen voor de door de geallieerde legers, tijdens den vrijbuiters-oorlog, aan menschenlevens en eigendommen aangerigte schade. Het fransche, zoogenaamde Belly-contract, was ook door Nicaragua opgegeven.

— Het vlaggeschip en verscheidene andere schepen van het naar Paraguay bestemde escader zijn, den 16den October, vertrokken.

— Te New-York denkt men vrij algemeen, dat de brand in het glazen paleis, waardoor, gelijk men weet, al de daarin ten toon gestelde voorwerpen eene prooi der vlammen zijn geworden, door kwaadwilligheid gesticht is. Dit gebouw toch hinderde sekeren lieden, even als het quarantaine gebouw op het Staten-eiland, dat almede vernield is. Het is te hopen, dat men hieraan een einde sal kunnen maken, want anders is het te vreezen, dat nog menig openbaar gebouw aan de vernielingszucht van dezen of genen, dien het hindert, sal opgeofferd worden. Er is eene commissie benoemd, die eene enquête instellen en alle middelen aanwenden sal om, zoo mogelijk, den brandstichter of de brandstichters op het spoor te komen.

— Te New-Orleans is de gele koorts in de laatste dagen weder in hevigheid toegenomen. Ten gevolge van de strenge quarantaine te New-York, moeten vele reeders van het Zuiden besloten hebben, hunne schepen naar andere havens te expedieeren.

— Uit New-Orleans wordt gemeld, dat aldaar een agent van den mexicaanschen generaal Vidaurri is aangekomen, met het doel, om met de regering der Unie te onderhandelen over haren bijstand aan de liberale partij, alsmede over den afstand der provincie Sonora aan de Vereenigde Staten, voor het geval, dat Vidaurri tot president der mexicaansche republiek mogt worden gekozen.

— Volgens tijdingen uit Mexico, was generaal Vidaurri, bij San Luis de Potosi, door generaal Miramon geslagen. De veldslag duurde vier dagen. Vidaurri moest na een hevig verlies, op Monterey terugtrekken. Bijna gelijktijdig werd generaal Casanova, die het leger van Guadalaxara commandeert, door Degallado geslagen. Culiacan, de hoofdstad van den staat Sinaloa, had zich ten gunste van de constitutionelen verklaard en Corruado, de leider van laatstgenoemde, was op marsch naar Mazatlan.

Brieven uit Tampico houden in, dat de gouverneur Garza aan de vreemdelingen eene belasting van 100,000 dollars heeft opgelegd en dat hij voorts, daar hij er niet in kon slagen, hun die som af te persen, een zeker aantal spaansche en amerikaansche burgers in hechtenis heeft laten nemen. De gouverneur heeft deze menschen wel is waar spoedig in vrijheid laten stellen, doch eerst, nadat zij de belofte afgelegd hadden, dat zij de 100,000 dollars verschaffen zouden. Sommige hunner hebben toen de wijk naar Havana genomen, met de familie des consuls van Spanje. Wat dezen ambtenaar betreft, deze is het aan boord van een Spaansch oorlogschip ontkomen, dat zich te Tampico bevond.

— De Apachen-Indianen bereiden zich voor tot een inval in Sonora, terwijl de Mexicanen van hunne zijde een talrijk leger organiseren, om hun het hoofd te bieden.

— De regering van Costa Rica heeft een met Belgie gesloten tractaat van koophandel en scheepvaart goedgekeurd.

— Nopens het springen van het buskruiddépot te Havana, zijn thans eenige nadere bijzonderheden bekend geworden. Dit vreeselijk ongeluk had in den nacht van 29 September plaats. Met het dépot van 150,000 ponden buskruid, dat in het tuighuis van Havana aanwezig was, zijn eenige honderde met schroot gevulde houwitsers, een groot aantal bommen, kogels en vuurpijlen in de lucht gevlogen, waardoor een ontzettende schok werd te weeg gebragt. Gedurende verscheiden oogenblikken dwarrelden de kogels, met de duizende overblijfselen van de gebouwen en de verscheurde ledematen der ongelukkige slagtoffers van deze ramp, in de lucht rond, om daarna op verbazend verren afstand neergeworpen te worden. Men kan zich daarvan een denkbeeld vormen door het feit, dat de ontzielde ligchamen van drie koelies teruggevonden zijn in de onmiddelijke nabijheid van het fort Atares, dat een vierde uur van de plaats des ongeluks verwijderd ligt. Reeds heeft men 28 lijken onder de puinhoopen gevonden; het aantal gekwetsten bedroeg 103, waarvan reeds vier zijn overleden. De nieuwe suiker-entrepôts waren, in de onmiddelijke nabijheid van het tuighuis, opgebouwd; meer dan drie honderd arbeiders, voor het meerendeel koelies, waren in de entrepôts werkzaam op het oogenblik, dat de ontploffing plaats had; van daar, dat het aantal gekwetsten zóó groot is. De wacht in het tuighuis was zestien man sterk; slechts vier daarvan zijn, zwaar gekwetst, nog in leven. De maar al te gegronde vrees bestaat, dat men ook in de haven nog lijken zal vinden van lieden, die daarin door de ontploffing zijn gevallen. De schepen in de haven hebben weinig of niets geleden. De twintig gebouwen, die tot suiker-entrepôt dienden, zijn totaal vernield en leveren voor het oog niets meer op dan een even reusachtige als vormlooze puinhoop. De schok heeft ook zulke verwoestingen in de gazfabriek aangerigt, dat drie maanden noodig geacht worden om de schade te herstellen, zullende dus de stad in al dien tijd van gazlicht verstoken zijn. Bijna al de huizen der wijk, waarin het ongeval plaats had, zijn in meerdere of mindere mate beschadigd; sommigen zijn geheel ingestort. De kapitein-generaal Concha was een der eersten, die op het terrein van het ongeluk tegenwoordig was; hij bestuurde persoonlijk de middelen, die aangewend werden, om zoo veel mogelijk hulp aan te brengen, en nam voorts op staanden voet maatregelen tot beveilingen der ingezetenen, daar de stad door de beschadiging der gazfabriek geheel in duisternis gehuld was; men organiseerde derhalve eene voorloopige verlichting en zond patrouilles door alle straten, waardoor men er in slaagde, de boosdoeners in bedwang te houden, die anders gewis van de duisternis partij hadden weten te trekken.

— Berigten uit St. Domingo melden, dat Santana als voorloopig president fungeerde.

— In Chili is het congres voor twee weken verdaagd, nadat het de regering gemagtigd had, de aandeelen van den Santiago en Valparaiso spoorweg te koopen.

— De toestand in Bolivia is bij lange na nog niet geregeld en La Paz is het tooneel van een aanslag op het leven van den president Linares geweest, die, wel is waar, mislukte, doch waarbij de generaal Prudentio en senor Berbuet het leven verloren. Beiden waren met den president op het balcon van het paleis getreden, toen de revolutionairen zich op het voor het paleis gelegen plein versameld hadden en den zich thans in Europa bevindenden generaal Belzu tot president uitriepen. Er werden schoten op het balcon gelost en de beide genoemde personen vielen naast den president dood neder. Tevens werd beproefd de kazernes aan te vallen, hetgeen echter mislukte; de regeringspartij verloor hare tegenwoordigheid van geest niet en zoodoende werd de rust spoedig hersteld.

— Generaal Echenique, de ex-president van Peru, moet trachten in Bolivia eene beweging tegen Castilla te organiseren, en reeds vele wapenen bijeen gebragt hebben.

— In Ecuador is alles stil.

Ingezonden stukken.

BATAVIA, 28 *December* 1858.

Monsieur le Rédacteur!

Ayant appris que la Direction du Journal le *Handelsblad* avait reçu plusieurs lettres des compatriotes de Mr. *D. R. de B.*, qui témoignent du dégout que son article inconvenant leur à inspiré. Je me borne à engager Mr. *D. R. de B.* à vouloir bien chercher dans son Dictionnaire National de Bescherelle la *vraie signification* des mots *hiatus* et *élision*, afin de ne plus les confondre si grossièrement entr'eux.

Que Mr. *D. R. de B.* veuille bien *encore* chercher dans son même Dictionnaire National, le sens du mot *prosodie:* il saurait alors que le mot *prosodie* ne s'applique qu'à la *prononciation régulière des mots*, conformément à *l'accent* ainsi qu'à la quantité; quand bien-même j'aurais l'accent allemand ou anglais, je ne vois pas ce que cela pourrait faire à mes vers.

Afin d'aider Mr. *D. R de B.* à ne pas confondre un *hiatus* avec une *élision*, je lui citerai les *trois vrais hiatus* insérés dans son article.

1o. Qui à eu . qui font faire une singulière grimace en les
2o. Qu'à à faire . prononcant, sans compter celle qua doit faire
3o. Devra à . aussi leur auteur.

Tandis que l'élision au contraire, donne l'harmonie au vers.

Ne voulant pas m'ériger en pédagogue je passe sous silence d'autres fautes de français, locutions vicieuses, que renferme l'article de Mr. D. R. De B.

Je termine par ce vers de *rime féninine.*

Java, n'est pas, Monsieur, aussi bête qu'on pense.

V. P.

(Reductie).

NB. De Redactie neemt dezen brief op, zonder voor stijl, spelling of interpunctie in te staan.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
December	19	Hamburgsch	Boreas	P. Jebsen	Swatow	4 December	Melbourne.
″	—	Fransch	Marie	M. Plein	New-Castle	1 Augustus.	Hongkong.
″	—	Nederlandsch	Valparaiso	E. J. Kok.	Rotterdam	10 September.	Samarang.
″	—	″	Praident van Son	Kramers	Batavia	17 December.	Padang.
″	20	Engelsch	Celestial	J. Seyoe	Whampoa	7 ″	Londen.
″	21	Nederlandsch	Cornelia Mathilde	P. Snoeij	Batavia	19 ″	Nederland.
″	23	Engelsch	Spirit of the Age	W. Billing	Foo-Chouw	10 ″	Londen.
″	18	Nederlandsch	Tonia	A. Zeeman	Batavia	17 ″	Rotterdam.
″	—	Nederl. Indie	Padang Pandjang	J. Wortington	Padang	4 ″	Batavia.
″	—	Fransch	Amitie	L. Demeuvan	Singapore	11 ″	Bordeaux.
″	23	Amerikaansch	Priorias	Baker.	″	18 ″	Boston.
″	—	Nederlandsch	Karel August,	A. Huizer	″	14 ″	Batavia.
″	—	Amerikaansch	Raduga	H. W. Burditt	″	18 ″	United-States.
″	26	″	Oscar	B. Harding	Shanghay	6 ″	New-York
″	—	Deensch	Valkijrien	J. Strandgaard	Batavia	28 ″	Copenhagen.

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
December	25	Z. M.	stooms.	Celebes	Luit. t/z. 1 kl. J. A. van de Velde	Muntok	23 Dec.	
″	—	″	″	Admiraal van Kinsbergen	Luit. t/z. 2 kl. P. Roodzant	Billiton	23 ″	
″	—	Zweedsch.	brik	Emma	Nordvall	K. de G. Hoop		Metzendorff, Wilmans & Co.
″	26	Nederlandsch	bark	Johanna Maria	P. J. Dam	Rotterdam,	10 Sept.	J. Cezard & Co.
″	—	″	brik	Karel August	A. Huizer	Amoi	26 Nov.	Haager & Schuurman.
″	—	″	bark	Alcijone	H. C. Haacke	Amsterdam	12 Sept.	Busing, Schröder & Co.
″	—	Hamburgsch	schip	Manila	L. Behrens	Melbourne	26 Nov.	Metzendorff, Wilmans & Co.
″	28	Ned. Indisch	stooms.	Banda	A. G. Bosch	Soerabaija	24 Dec.	W. Cores de Vries.
″	—	Engelsch	bark	Courser.	A. Cowee	Hongkong	12 ″	
″	29	Nederlandsch	″	Azia.	T. Molenaar	Samarang	21 ″	Haager & Schuurman.

Vertrokken schepen, van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
December	25	Nederlandsch	bark	Generaal Michiels	P. G. Visser.	Sydney
″	—	Ned. Indisch	schoener	Chieftain	J. C. Kruijmel	Billiton
″	—	Nederlandsch	bark	Almelo	R. P. Tjebbes	Indramaijo
″	—	Ned. Indisch	brik	Alnoer	Sech Sultan	Samarang en Soerabaija
″	—	″	″	Tjie Goan	J. Kikbing	Rembang
″	—	″	schip	Padang Pandjang	J. Worthington	Samarang en Soerabaija
″	—	Engelsch	″	Rory O. More	J. Thomas	Swan River
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Singapore
″	—	Nederlandsch	brik	Koerier	F. J. Rotgans	Soerabaija
″	26	″	bark	Minister Thorbecke	C. van Duijn	Tagal via Cheribon
″	27	″	″	Cornelis Smit	R. Weidenaar	Panaroekan
″	28	Z. M.	stooms.	Onrust	Luit. t/z. 1 kl. J. C. K. van de Velde	koerst N. O.
″	29	Nederlandsch	bark	Copernicus	J. Visser	Rotterdam
″	—	″	″	Abel Tasman	J. R. Rijken	Soerabaija
″	—	Ned. Indisch	″	Justina	Lim Goansing	Palembang
″	—	″	″	Lachmadie	Said Hassin	Indramaijo
″	—	Zweedsch	schip	Cecilia	Kronhaun	Dordrecht
″	—	Engelsch	bark	Richard Thornton	J. D. Ramsay	Londen

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eva Johanna*	H. de Boer		Haager & Schuurman.
″	″	Anna Paulowna*	W. Bik Wz.		″
″	brik	Cornelia Hendrika*	C. Jaski	Amsterdam	″
″	″	Karel August	A. Huizer		″
″	schip	Hebe	A. H. Kiehl		Schimmelpenninck & Co.
″	bark	Pantalon	Bruinzeels		″
″	″	Emelie	Marker		″
″	″	Constance	Kimmerer		″
″	″	Jacobus	van Loon		″
″	brik	Christiaan Louis	de Vos		″
″	schip	Acadia	G. Greefkes	Exp. Boni	″
″	bark	Amazona	W. H. Rusman		Reijnst & Vinju.
″	4 mast	schoener Argo*	van Teutem	Exp. Boni	″
″	bark	Twee Anthony's*	van Rijn van Alkemade		″
″	″	Alblasserdam	J. 't Hoen	Exp. Boni	Maclaine, Watson & Co.
″	″	Regina Maria*	S. Ouwehand		″
″	″	Stad Middelburg*	D. D. Ouwehand	Exp. Boni	″
″	″	Catharina Maria*	Schuchard		″
″	″	Johanna en Geertruida*	P. Flens	Exp Boni	″
″	schip	Zeelandia*	W. Blaakhert		″
″	″	Cheribon*	W. J. Coers	Exp. Boni	Landberg, Bessoet de Bie & Co.
″	″	Johannes Christinus*	J. R. de Boer		″
″	″	Louis Meijer*	O. Hazewinkel		″
″	″	Twee Cornelissen	J. C. Krije		″
″	″	President Plate*	J. C. Hartsen		″
″	″	Noord Braband*	H. R. Bok	Exp. Boni	″
″	″	President van Rijckevorsel*	C. Vermeij	Exp. Boni	″
″	″	Cornelia en Geertruida	C. E. Hoeksema		″
″	bark	Vooruwaarts*	G. F. Bus		″
″	″	Soeburg*	van Linderen		″
″	schip	Nieuwland	D. G. Pott		″
″	″	Elisabeth	H. A. Harms	Exp. Boni	″
″	bark	Jeannette en Agatha	C. Kleijnderst		″
″	″	Willem III*	C. van der Burg	Exp. Boni	″
″	″	Alcijone	H. C. Haacke		Busing, Schröder & Co.
″	schip	Amsterdam	D. Herderschee	Melbourne	Tolson, Hunt & Co.
″	bark	Henriette*	J. M. van der Veer		C. Bahre & G. Kinder.
″	″	Haamstede*	H. H. de Boer		van Ommeren, Rueb & Co.
″	″	Susanna*	C. Vonck	Exp. Boni	″
″	brik	Jan van Galen*	P. de Boer		″
″	″	Rhynvis Feith*	Lammers	Soerabaija	″
″	bark	Constantia*	E. Vonck		″
″	″	Den Elshout*	Boujer		″
″	schip	Ternate*	T. Carsz Tz.	Exp. Boni	″
″	″	Johanna Maria Christina	Gorter		Paine, Stricker & Co.
″	bark	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		R. Kopersmit & Co.
″	″	Neptunus*	P. Schuurman	Exp. Boni	″
″	″	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman	Exp. Boni	″
″	″	Waterloo*	D. Dunker	Exp. Boni	″
″	″	Eensgezindheid*	B. G. Flik		″
″	″	Ouderkerk a/d. Amstel*	D. H. Kramer	Exp. Boni	″
″	″	Ida Elisabeth*	H. Kramers		″
″	schip	Biesbosch*	J. H. Mugge		″
″	″	Philips van Marnix*	E. van Duijn	Samarang	″
″	″	Javaan*	H. Munnix	Nederland	″
″	″	Prins van Oranje*	Hensing		de Weerdt, Kuijt & Co.
″	brik	Princes Charlotte*	Hille	Japan	″
″	bark	Fortuna*	de Ligny		″
″	″	Tagal*	Göbel	Exp. Boni	″
″	″	Allegonda Jacoba	Deurholtz		J. Cezard & Co.
″	″	Odilia Magaretha	Hazelhoff		″
″	schip	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		″
″	″	Delft*	van Geelkerken		″
″	″	Jedo	van der Heeven	Exp. Boni	″
″	″	Princes Amalia	L. W. v. Rijn v. Alkemade		″
″	bark	Beurs van Rotterdam	T. de Vos		″
″	″	Landbouw*	P. Kleijnenberg	Exp. Boni.	″
″	″	Johanna Maria	J. Dam		″
″	schip	Eva Johanna	van Bochove		″
″	″	Admiraal de Ruijter	B. Koster		E. Moormann & Co.
″	bark	Ferdinandina Emma	Tange	Exp. Boni	″
Nederl. Ind.	″	Ameer*	Sech Balfagie	Soerabaija	Buijs, Jacobsen & Co.
″	″	Aladanie*	Goestie Tassim	Cheribon	″
″	″	Faid Alim*	Sech bin Waber	Makasser	″
″	″	Balhair*	Moh. Said	Banjermassing	″
″	″	Borneo*	The Tjiuping	Banjermassing	″
″	″	Alhamdanie*	Said Ismael	Soerabaija	″
″	brik	Roodatool Jana*	Moh. Said	Banjermassing	″
″	″	Al Osmanie*	Sech Bahasoan	Cheribon	″
″	bark	Faulke Nassar*	van Garling	Singapore	″
″	brik	Nasrie Madjiet*	Said Segaf	Cheribon en Tagal.	B. J. Jacobs.
″	bark	Noorban*	Said Alie bin Djen		″
″	brik	Fathool Maia*	Sech Mohamat	Soerabaija	″
″	″	Zwaluw*	P. P. Bloem	Japan	Haager & Schuurman.
″	bark	Marianne Antoinetta*	J. Winter		R. Kopersmit & Co.
″	″	Fathool Medjid*	Sech Tambie	Soerabaija	Tolson, Hunt & Co.
″	schoener	Coquette, vr. Eng. schoener Alice Marten		Panaroekan	Morgan, Melbourn & Co.
Engelsch	bark	Vernon*	Gilbert		Hunter, Houghton & Co.
″	″	Ravensworth*	Appleby		Maclaine, Watson & Co.
″	schip	Lord Warriston*	Look		Morgan, Melbourn & Co.
Fransch	bark	Mauritius*	Regnier		C. Bahre & G. Kinder.
″	″	Camoëns*	Gousseaume	Frankrijk	J. Cezard & Co.
Amerikaansch	schip	Robert Patten*	Donnell		Maclaine, Watson & Co.
Hamburg	schoener	Helene*	Range		C. Bahre & G. Kinder.
″	bark	La Rochelle*	Meijer		Metzendorff, Wilmans & Co.
″	schip	Manila*	Behrens		″
″	″	Neumuhlen*	Heuer		″
Hanover	″	Kroonprins Ernst August*	Meijer		C. Bahre & G. Kinder.
Zweedsch	bark	Prince Oscar*	Oberg		Paine, Stricker & Co.
″	brik	Sydpolen*	Söderberg		Metzendorff, Wilmans & Co.
″	″	Diadem*	Hansson		″
″	″	Emma*	Nordvall		″

De Particulieren schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 17	N. I.	bark	Fathal Hair	Sech Bahaloan	Batavia.
„ —	„	„	Wilhelmina Cox	M. P. Deibel	„
„ 18	Ned.	„	Laura Adèle	H. van Noël	„
„ —	„	„	Provincie Drenthe	H. Beckering	„
„ —	N. I.	„	Kaliemantan	Lie Oentat	„
„ —	„	stooms.	Palembang	Roseboom	Soerabaija.
„ —	Ned.	schip	Anna Justina	H. Siedenburg	Batavia.
„ 19	„	bark	Generaal de Stuers	F. Fokkens	Tagal.
„ —	N. I.	brik	Cheribon Packet	Massingham	„
„ 21	Chili.	schip	Mercedes	A. Loff	Batavia.
„ —	N. I.	schoen.	Atitool Maula	Hadjie Arief	„
„ —	Ned.	bark	Electra	H. Wegman	„
„ —	„	schip	Susanna Elisabeth	C. Ouwehand	„
„ —	N. I.	bark	Atitoor Rachman	Koesnien	Bandjermass.
„ —	„	brik	Joesrool Karim	Sech Said	Batavia.
„ 22	Ned.	bark	Schuringa	Engelsman	Rotterdam.
„ —	„	„	Valparaiso	E. J. Kok	„
„ —	„	„	Oosterling	J. H. Walter	Batavia.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 17	Ned.	bark	S. van Heel	Dietz	Soerabaija.
„ —	N. I.	„	Kim Tian Hoat	Goei Bingkiat	Bandjermass.
„ 18	Ned.	schip	Anna	Dubroek	Soerabaija.
„ 19	„	bark	Welvaart	H. Mooi	Sumanap.
„ —	N. I.	stooms.	Palembang	Roseboom	Batavia.
„ —	Ned.	bark	Kinderdijk	D. Zwaneuburg	Soerabaija.
„ —	Ned.	„	Ardjoeno	J. F. A. Rapp	Nederland.
„ 21	N. I.	„	Menado	Hadjie Djeoat	Koetee.
„ —	Ned.	„	Azia	Molenaar	Nederland.
„ 22	„	„	Provincie Drenthe	Beckering	„
„ —	N. I.	„	Kaliemantan	Lie Oentat	Koetee.
„ —	„	schip	Fathool Moebarak	Sai Segaf	Soerabaija.

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN
Nederlandsch....	schip	Julia	K. L. van der Kolff	Nederland	Dorrepaal & Co.
„	bark	Koophandel	S. de Vries		B. Kopersmit & Co.
„	„	Generaal de Stuers.	F. Fokkens	Nederland	MacNeill & Co.
„	„	Anna Justina	J. C. Siedenburg	„	Dorrepaal & Co.
„	„	Electra	A. Wegman		MacNeill & Co.
„	„	Susanna Elisabeth	C. Ouwehand		„
„	„	Valparaiso	E. J. Kok		Dorrepaal & Co.
„	„	Schuringa	H. O. Engelsman		„
„	schoener	Golf van Benin	E. E. Grafthuis	Nederland	„
Nederl. Indie....	schip	Gana Salim	D. J. de Gee		Gezagvoerder.
„	bark	Bientang Anam	Sech Bahaloan		„
„	„	Fathal Hair	M. P. Deibel	Soerabaija	Dorrepaal & Co.
„	„	Wilhelmina Cox	Koesnin		Gezagvoerder.
„	„	Atitor Bachman	Sech Said		„
„	brik	Joesrool Karim	S. Bakeer		„
„	schoener	Hap Eng	Tan Kie		„
„	„	Atiatul Maula	Hadjie Arip		„
Fransch.........	schip	Albert Césard	J. Dolie	Frankrijk	„

Vertrokken Schepen van *Indramaijoe*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 17	Ned.	schip	Generaal Michiels	P. G. Visser	Batavia.
„ 18	„	„	Javaan	H. Munnix	„

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 16	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang.
„ 17	„	bark	Thae Liong	Tjan Biensiek	Riouw.
„ —	„	stooms.	Tjitariem	J. Bos	Soerabaija.

Vertrokken Schepen van *Cheribon*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 13	Ned.	bark	Copernicus	L. Visser	Batavia.
„ —	„	„	Gerardus Jacobus	J. Kilian	Soerabaija.
„ —	N. I.	brik	Cheribon Packet	Massingham	„
„ 15	Ned.	bark	Krimpen a/d Lek	W. Ouwehand	Nederland.
„ —	N. I.	„	Marzoek	Said Alhabsie	Pakalongan.
„ 16	„	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia.
„ 17	„	bark	Tandjong Pienang	The Tjoe	Rembang.

Aangekomen Schepen te *Tagal*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 15	N. I.	brik	Cheribon Packet	Massingham	Cheribon.
„ 17	„	bark	Marzoek	Alhabassij	„

Vertrokken Schepen van *Tagal*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 13	N. I.	bark	Nasrie Madjit	Achmat Segaf	Batavia.
„ 15	„	„	Cheribon Packet	Massingham	Grissee.
„ —	„	schip	Kalimantan	Lie Oentat	Soerabaija.
„ 16	Ned.	bark	Generaal de Stuers	F. Fokkens	Nederland.
„ 18	N. I.	„	Marzoek	Alhabassij	Pekalongan.

Aangekomen Schepen te *Pekalongan*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 17	N. I.	bark	Batavia	Tjio Kesiang	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Pekalongan*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 17	Ned.	bark	Jacobus Martinus	F. Meppelder	Nederland.

Aangekomen Schepen te *Palembang*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 8	N. I.	bark	Maijmoen	Said Rachman	Singapore.
„ —	„	„	Singlie	Tjie Tekgoon	Riouw.
„ 9	„	„	Djeilanie	Said Alie	Singapore.
„ 13	„	schoen.	Sohotdin	Said Hoessin	Muntok.

Aangekomen Schepen te *Sumanap*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 8	Ned.	bark	Antoinette	F. Reijnart	Soerabaija.
„ —	N. I.	schoen.	Almashoor	Mochamat	Riouw.
„ —	„	kotter	Mabroek	Sech Banie	Grissee.
„ 9	„	„	Klara	Sahak	Soerabaija.
„ 10	„	„	Krabbe	Mardam	Pasoeroean.

Vertrokken Schepen van *Sumanap*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 6	Ned.	bark	Jeannette	T. Visser	Tjilatjap.
„ 8	N. I.	schoen.	Carolina	Pa Achmat	Bezoekie.
„ 9	„	kotter	Klara	Sahak	Banjoewangie.

Aangekomen Schepen te *Panaroekan*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 8	Ned.	bark	Theodora Machtilda	D. Boelhouwer	Bezoekie.
„ —	„	schip	Dionijsia Catharina	v. d. Sprenkel	Soerabaija.

Vertrokken Schepen van *Panaroekan*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 10	Ned.	bark	Trijntje Fenna	des Ruelles	Nederland.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Dec. 18	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Soerabaija.
„ 20	Ned.	schip	Henriette	Portengen	„

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Dec. 17	Ned.	schip	Vice Admir. Gobius	v. d. Linden	Rotterdam.
„ 18	„	„	Admir. v. Kinsbergen	v. d. Putte	„
„ 21	N. I.	kotter	Little Tot	Katjoong	Soerabaija.

HANDELSBERIGTEN.

Te BATAVIA, den 23sten December 1858.

Koffij, Java *f* 31 @ *f* 32,— nominaal.
——— Padang *f* 32,— „
Rijst, Indramaijoe niet aan de markt.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 130,— @ *f* 150,—
——— „ „ 2de „ *f* 110,— @ *f* 125,—
——— Carga *f* 90,— @ *f* 100,
Suiker, witte N°. 16. *f* 18.— @ *f* 18,25.—
Arak, *f* 65,— aangeboden.
Wisselkoers op Holland 103 @ 103,50 % 6 maanden na dato.
„ op Engeland, *f* 11,25 @ *f* 11,30 6 maanden zigt.

Te SAMARANG, den 24sten December 1858.

Koffij, *f* 32,— afgedaan.
Suiker N°. 16, *f* 18,—
Indigo, *f* 4,35 prima qualiteit afgedaan.
Koehuiden, *f* 60,— ꝑ kodie.
Buffelhuiden, *f* 60,— ꝑ kodie.
Staart Peper, *f* 38,— niet voorhanden.
Rijst ordinair wit, *f* 120 — @ *f* 125,— ꝑ koijang @ 28 picol. Zonder zakken.
„ carga „ *f* 95,— @ *f* 105,—, idem. idem.
Klapper Olie *f* 16,—
Katjang „ *f* 15,—
Rotting *f* 8,— @ *f* 9,— Bandjermassing. Niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 9,50
Wisselkoers op Holland 6/m dato 103 @ 103,50 %.
Agio op papierengeld 1/2 @ 3/4 %.

Te SOERABAIJA, den 22sten December 1858.

Suiker N°. 16 ꝑ picol *f* 18,—
Koffij ꝑ picol, *f* 31,—
Rijst, (witte) ꝑ koyang *f* 115,— @ *f* 125,—
„ (carga) „ „ *f* 125,— @ *f* 150,—
Koehuiden ꝑ 100 stuks, *f* 300,— @ *f* 400,—
Arak. ꝑ legger, *f* 50.—
Wisselkoers, Pari @ 101 @ 102 %.
Rotting, *f* 7,50 @ *f* 8,—
Olie (Klapper) ꝑ picol, *f* 15.—

Te PASOEROEAN, den 22sten December 1858.

Suiker N°. 16, ꝑ picol *f* 18,— gehouden zonder transactien.
Rijst, (witte) ꝑ koyang *f* 180,—
Id. (carga) „ „ „ 130,—
Olie, (klapper) „ pic. „ 19,—
Id. (katjang) „ „ „ 17,—
Wisselkoers, @ 101 %.

Den 22sten December, waren in de Gouvernements Pakhuizen afgeleverd uit den oogst van 1858.

Van de Fabriek.	Getalbouws	*Gouv. levering* Picols Suiker		*vrije beschikking*,
Wangoon Redjo.	407.	10,582	*a*.	7,443-76
Ardjosarie.	471.	13,541-89		
Ardie Redjo.	363.	14,719-72		
Yosowilangoon.	307.	7,364-46		
De Hoop.	433.	10,004-27		
Djacatra Oost.	490.	9,800	*a*.	18,541-44
De Onderneming.	425.	11,050-06	*a*.	17,100-96
Wonoredjo.	423.	9,306 —		10,300-64
Kloerahan.	368.	10,604-01	*a*.	9,050-02
De Goede Hoop.	245.	6,860-15	*a*.	10,463-26
Gaijam.	423.	10,998-30	*a*.	12.705-97
Becassie Oost.	292.	7,884-40	*a*.	10,719-26
Dankbaarheid.	294.	7,056-61	*a*.	5,508-52
Soekoredjo.	300.	7,600-11	*a*.	10,665-27
Kawisredjo.	300.	11,460-59	*a*.	5,725-60
Sarieredjo.	150.	3,000-32	*a*.	4,201-28
Pleret.	321.	10,279-13	*a*.	3,498-22
Te zamen	6002.	161,715-02 pic. Suiker.		125,919-32
		159,194-20 „ Koffij.		

NB. van de fabrieken met *a*. geteekend is de Gouv. levering afgeloopen. Alle fabrieken hebben afgemalen.

Restant Producten in 's lands pakhuizen, den 22sten December 1858.

64,022-05 pic. Suiker, oogst 1858.
58,104-77 „ Koffij „ 1858.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 18 *tot en met den* 21 *December* 1858.

Aanvoer.

Van Samarang per N. I. bark *Sara Eleonora*, gez. Schuijmer, agt. Cassalette en co.

917 ps. balken, 701 do. ribben, 1000 do. dekken, 300 do. planken, 115 do. doodkistplanken, *Agenten*.

Van Bristol per Ned. bark *Twee Cornelissen*, gez. Kreije, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

493 tonn. steenkolen, *Agenten*.

Van Nederland per Ned. bark *Suringa*, gez. Engelsman, agt. J. Cezard en co.

2114 coll. diversen, 20/m. steenen, *Lading voor Samarang*.

Van de Kaap de Goede Hoop per Ned. bark *Princes Charlotte*, gez. Hille, agt. J. Cezard en co.

12 vn. wijn, *Agenten*.

Van Antwerpen per Ned. schip *Minister Thorbecke*, gez. van Duijn, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

2 coll. lijnen, 5 pakk. zeilgaren, 1 do. takel do. *Agenten*.
75 hammen, 26 vn. koolteer, 5 coll. tassen, 20 boss. vuurwerk, 1 vt. garen, 3 coll. huizing, 2 do. lijnen, 3 vn. garen, *Gezagvoerder*.

Van Singapore per Ned. bark *den Elshout*, gez. Bonjes, agt. van Ommeren, Rueb en co.

26 pakk. paijongs, 502 ks. zeep, 30 zakk. gram, *Joakim*.

Van Rotterdam per Ned. schip *Henriette*, gez. van der Veer, agt. C. Bahre en G. Kinder.

60 led. leggers, *Dümmler en co.*
212 led. leggers, *van Ommeren, Rueb en co.*

Van Nederland per Ned. schip *Margaretha Simonette*, gez. Hoffman, agt. Paine, Stricker en co.

3 kn. bier, 25 vs. boter, 25 hammen, *Order*.

Uitvoer.

Naar Macasser, Timor en de Moluccos via Soerabaija per N. I. stoomb. *Menado*, gez. Couterou, agt. W. Cores de Vries.

4 kn. regalen, *Goet es.*
12 kn. rood garen, 1 kleederen, 4 bn. cotonetten, uit entrep. *Adam en co.*
4 kn. manufact., 3 bn. do. 2 coll. do. 1 kt. hemden, uit entrep. *Martin, Dyce en co.*
15 keld. genever, 1 kt gedr. katoen, 1 bl. laken, 2 do. cotonetten, 4 do. kramerijen, 3 do. leder, 14 do. garens, uit entrep. *C. Bahre en G. Kinder.*
4 kn. calicots, 5 do. manufact., uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
3 kn. regalen, *van der Goes.*
1 md. min. water, 5 kn. provisien, 25 keld. genever, uit entrep. *van der Meulen en co.*
1 kt kaas, 1 billard, 1 kt. groenten, 3 do. porcelein, 2 do. koperwerk, 1 do. modewaren, uit entrep. *Picart.*
3 kn. modewaren enz., 1 do. ijzerwerk, 1 vt. porcelein, 2 kn. zuren, 1 do hagel, 35 do. wijn, 1 do. geleijen, 100 keld. genever, 1 kt. sarongs, 1 do. lederwerk, uit entrep. *Gumprich en Strauss.*
4 wipstoelen, 2 kn. porcelein, 2 do. ijzer en koperwerk, 1 rond tapijt, 1 kt. hammen, 1 do. glaswerk, 1 do. klokken, 1 vt. hagel, 10 do. boter, 5 roll. matten, 1 kt speelgoed, 2 do. bitter, 22/m. Man. sigaren, uit entrep. *Abeelen, Dennison en co.*
1 kt. glaswerk, 2 bn. dekens, 6 vn. bier, 1 kt. mouchoirs, uit entrep. *Engelhard en co.*
4 kn. kiersch, uit entrep. *Bernard en co.*
1 kt. eau de cologne, 1 do snikerwerk, *Feltkamp, Migelblom en co.*
8 kn. provisien, 1 do. sardijntjes, 1 do. hoeden, 1 do. diversen, 10 do. absijnthe, 10 do. permitage, 1 pak kleinigheden, 10/m. Man. sigaren, 19 ks. cognac, uit entrep. *L. Platon.*
100 keld. arak, *Adrianns.*
3 bn. sarongs, *Said Mok. Ajdiet.*
4 kn. madapoll., 1 do. regaal, 3 do. sarongs, 2 do. gedr. katoen, uit entrep. *Maclaine, Watson en co.*
7 kn. manufact., 3 bn. do. 25 kn wijn, 4 bn. drills, uit entrep. *Busing, Schröder en co*
2 kn. doeken, *Said Hoesin bin Segaf.*
2 kn. doeken, *Sech Awab bin Soenkar.*
2 kn. doeken, uit entrep *Said Alie bin Haroen.*
2 ks. zilverwerk, *de Vingt.*
6 kn. koopmanschapp., *Sech Ambar Aijdroes.*
8 kn. madapoll., 7 do. cambries, 3 pasedeu, *Morgan, Melbourne en co.*
8 kn. manufact., 2 do. sarongs, 2 do. ginghams, 1 do. beddetijk, 2 do. laken, 4 do. kain pandj., 1 do. hoofddoeken, 4 do. drills, uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
1 bl. manufact., uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*
3 vs. verf, 5 vs. afget. bier, 1 kt. timmermansgereedschappen, 3 do. gember, 1 do. kiersch, 2 do. zuren, 4 do. bitter, 6 md. suiker, 1 kaas, 5 ks. wijn, 1 do. speelgoed, 1 koffer diversen, *J. C. Snijers.*
3 kn. shirtings, 1 do. ginghams, 4 do. gedr. katoen, 3 do. drills, uit entrep. *Burt, Myrtle en co.*
5 kn. manufact., uit entrep. *E. Moormann en co.*
4 kn. papier, 1 kaart, *G. Kolff en co.*
7 kn. koopmanschappen, *Sech Sekan Rahamiet.*
12 kn. wijn, 19 vn. bier, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
7 coll. provisien, uit entrep. *Tiedeman en van Kerchem.*
671 ps. specerij vaten, 671 boss. ijzeren hoepels, *f* 300,000 zilv. munt, 17 stav. ijzer, 382 coll. provisien en dranken, 188 do. gouv. goederen, *Gouvernement.*
17 kn. cambrics, 2 do. rood katoen, 11 do. amphioen, uit entrep. *Borneo C. Limited.*
1 suikerpan, *Pitcairn, Syme en co.*
1 kt. regaal, 17 do. wijn, 3 md. do. 44 vs. boter, 1 wagentuig, 1 pak boeken, 1 do. leder, *Reynst en Vinju*
400 ps. souvereigns, 3 kn. opium, uit entrep. *Purris en co.*
82 ps. planken, 8 platen ijzer, 1 kt. vijlen, 19 keld. lijnolie, 58 pull. do. 9 vs. loodwit, 2 kn. vlagge en zeildoek, 1 aambeeld, 4 roll. lijn, 14 do. garen, 3 do. touw, 1 kt. glas. 18 platen ijzer, 1 ijzeren plaat, 5 vs. bier, 8 kn. do. 6 do. wijn, 6 keld. genever, 9 vn. vleesch, 2 kn. regaal, 1 vt. spek, 6 do. boter, uit entrep. *Agenten.*
2 ijzeren pijpen, 1 kt. machinerien, 1 do. stopflesschen, *Schimmelpenninck en co.*
2 kn. doeken, *Sech Awab Osmar.*
5 kn. mousselines, 2 do. kain pandj., 6 do. wit katoen, *Sech Abd. Bakanan.*
2 kn. sarongs, *Sech Awab Salim.*
5 kn. mousselines, uit entrep. *Sech Bod Bajarek.*

Naar Padang per Ned. bark *Valparaiso*, gez. Elleman, agt. Hanger en Schuurman.

4 kanonnen, 1000 kogels, 122 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*
10 coll. koopmanschappen, uit entrep. *B. Kopersmit en co.*
8 vn. cognac, 5 kn. longcloths, *Oeij Soeijseng.*
25 kn. glazen pannen. *Buijs, Jacobsen en co.*
36 kn. manufact., 8 do. ruwe zijde, 1 do. doeken, 1 do. neteldoek, uit entrep. *Martin, Dyce en co.*
8 vs. koralen, 2 ks. valsch passement, 6 do. sarongs 21 do. shirtings, 200 keld. genever, uit entrep. *E. Moormann en co.*
200 keld. genever, *van Riet en ter Gouw.*
100 keld. genever, 1 kt. zilverwerk, 6 do. portwijn, *Agenten.*
25 keld. genever, 2 kn. parapluien, 1 vt. ijzerwerk, 6 kn. kruid, *Gumprich en Strauss.*
1 pak schoppen, 1 kt. spiegels, *Paine, Stricker en co.*
3 kn. sarongs, 1 do. tjindies, *Engelhard en co.*
50 kn. wijn, 1 pak zakdoeken, 3 kn. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
10 kn gember, 1 do. sardijntjes, 1 do. balsters, 1 do. diversen, 2 pakk. bezems, 6 kn. kruid, *Cassalette en co.*
4/m. dakpannen, 4250 ps. stroozakken, *Purris en co.*
10 coll. kramerijen, *Tiedeman van Kerchem.*
15 kn. glazenpannen, *Bond.*
250 vn. staal, 4 kn. kantoorbeh., *N. H. M.*
9 coll. crepe kruid, *Abrahamsz qq.*

Naar San Francisco via Samarang en Soerabaija per Chili schip *Mercedes*, gez. Loff, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

1116 pic. suiker, 2357 do. rijst, 75 do. rotting, 1891 do. koffij, 22 do. zw. peper, 3 vn. provisien, uit entrep. *Agenten.*
5 vn. brood, 3 do. vleesch, uit entrep. *Batenburg en co.*

Naar Boni via Samarang per Ned. bark *Electra*, gez. Wegmans, agt. Maclaine, Watson en co.

204 water leggers, 48 zakk. boonen, 1 do. peper, 3 kn. thee, 4 zakk. uijen, 13 do. sago, 13 auk. tjabe, 13785 ℔ rijst, 37 kan klapper olie, 5 vadem brandhout, 1 kombuis, *Gouvernement.*

Naar Boni via Samarang per Ned. schip *Susanna Elisabeth*, gez. Ouwehand, agt. Maclaine, Watson en co.

2 vn. vleesch, 2 do. boter, 225 legg. water, 10785 ℔ rijst, 37 kan olie, *Gouvernement.*
259 blikk. groenten, 10 vs. do. 156 blikk. vleesch, 10 saucijs de bologne, 20 vs. tongen, 6 blikk. wild, 35 fl. vruchten, 3 ks. do. 15 do. wijn, 24 fl. champagne, 2 doz. rhijnwijn, 2 do. cognac, 2 do. madera, 6 keld. genever, 12 fl. bitter, *Batenburg en co.*

Naar Padang per Ned. schip *President van Son*, gez. Kramers, agt. B. Kopersmit en co.

500 tonn. steenkolen, *Aan boord gebleven lading.*
20 bn. goeniezakken, *Agenten.*
100 ks. cognac, *C. Bahre en G. Kinder.*
4 kn. ongebl. katoen, *N. H. M.*

Naar Nederland via Soerabaija per Deen. *Hindostan*, gez. Bendixen, agt. C. Bahre en G. Kinder.

2396 pic. rijst, 76 do. rotting, *Metzendorff, Wilmans en co.*
12 vn. vleesch, 1 do. spek, uit entrep. *Pitcairn, Syme en co.*
5 vn. vleesch, 1 do. brood, uit entrep. *Rekling en Ekström.*
4 vn. meel, 1 do. brandy, 1 do. rum, 5 coll. provisien, uit entrep. *Paine, Stricker en co.*

Naar Nederland via Probolingo per Ned. schip *Maasstroom*, gez. Mellman, agt. J. Cezard en co.

150 pic. rotting, *N. H. M.*
280 tonn. steenkolen, *Agenten.*

Naar Nederland per Ned. bark *Kosmopoliet*, gez. Bouten, agt. B. Kopersmit en co.

230 pic. rotting, 6002 do. suiker, 8000 do. koffij, *N. H. M.*

Naar Frankrijk via Samarang per Fr. bark *Camoens*, gez. Gautesiaume, agt. J. Cezard en co.

149 pic. rotting, 3 kn. vanille, 540 pic. koffij, *Agenten.*

Naar Nederland via Cheribon per Ned. bark *Anna*, gez. van der Valk, agt. Hanger en Schuurman.

100 pic. rotting, 200 do. tin, *N. H. M.*

Voor Cheribon.

17 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*
1 suikermolen, *O. I. M. v. Adm. en L.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. bark *Suringa*, gez. Engelsman, agt. J. Cezard en co.

50 pic. rotting, 150 do. tin, *N. H. M.*
2114 coll. diversen, 20/m. steenen, *Aan boord gebleven van Nederland.*

Naar Nederland per Ned. schip *Graaf Dirk III*, gez. Rotgans, agt. Schimmelpenninck en co.

587 pic. gomelastiek, 214 do. gomdammer, 300 do. rotting, 500 do. tin, 230 do. zw. peper, 8659 do. suiker, *N. H. M.*

Naar Singapore per Eng. schip *Palmerston*, gez. Petise, agt. Martin, Dyce en co.

3557 stav. ijzer, 1700 boss. do. 422 kn. manufact. en koopmanschappen, *Aan boord gebleven lading van Engeland.*
1 kt. wijn, *de Weerdt, Ruyl en co.*
108 pic. suiker, *Maclaine, Watson en co.*
20 kn. dammer, *Borneo C. Limited.*
200 keld. genever, uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
279 tobb. staal, 4 bn. manufact., uit entrep. *E. Moormann en co.*

Naar Nederland per Ned. bark *Doelwijk*, gez. Swart, agt. B. Kopersmit en co.

826 ps. buffelhuiden, 2542 ℔ indigo, *C. Damnitz en co.*
2 ks. gember, 1 do thee, *Soesman en co.*
1443 ℔ indigo, *Bijleveldt en co.*
11 coll. diversen, 1689 ℔ indigo, 4 pic. suiker, *Dorrepaal en co.*
850 ps. koehuiden, *Salomonson en Meijer.*
8 pijp. teneriffe wijn, 1405 ℔ indigo, *van den Broek en Veeckens.*
100 pic. rotting, 8574 do. suiker, 6024 ℔ indigo, 1487 ps. koehuiden, 518 do. buffelhuiden, 238 pic. rotting, 376 do. rijst, *Agenten.*
7 kn. diversen, 344 pic. koffij, *van Maenen en co.*
1 kt. confituren, *Clignett.*
100 pic. koffij, *McNeill en co.*
1069 pic. rijst, *Hanger en Schuurman.*
499 pic. thee, *N. H. M.*
1 pic. foelie, 16 do. notenmuskaat, *Metzendorff, Wilmans en co.*

Naar Nederland per Ned. bark *Grondwet*, gez. Kamminga, agt. van Ommeren, Rueb en co.

710 pic. buffelhuiden, 4 kn. thee, 9 pic. koffij, 1 kt. speelgoed, 1 do. arrowroot, 1 stoel, 1 kt. provisien, 9603 ℔ indigo, 50 pic. rotting, 6000 do. suiker, *Dorrepaal en co.*
1594 ℔ indigo, *McNeill en co.*
250 pic. tin, *N. H. M.*
124 pic. tin, 124 do. sapanhout, 216 do. rotting, 3813 do. rijst, 234 do. suiker, 723 do. peper, 350 do. gomdammer, 240 ℔ vanille, 5 kn. diversen, 2 do. confituren, 1 do. boeken, *Agenten.*

Naar Nederland per Ned. bark *Tonia*, gez. Zeeman, agt. B. Kopersmit en co.

200 pic. rotting, 3402 do. suiker, 250 do. tin, 10250 do. koffij, 79 do. indigo, *N. H. M.*
8 kn. provisien, *Aan boord gebleven lading van Nederland.*

Naar Samarang per N. I. bark *Wilhelmina Cox*, gez. Deibel, agt. Cassalette en co.

10 kn. manufact., 100 do. cognac, uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
20 tonn. steenkolen, *Maclaine, Watson en co.*
1 0 kn. Jap. koper, 386 vs. spijkers, 2 ks. do. 27 zakk. tarwe, 6 ks. zeep, 342 ps. ijzer, 100 kn. blik, *Gaspers en co.*
1863 pic. ijzer; 1 kt. provisien, uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
4 kasten, *Munder.*
15 vn. cement, *Poublon.*
2 kn. boeken, *H. M. van Dorp.*
15 coll. diversen, 2 kn. do. 13 stoelen, 18 ks. likeuren, 9 coll. provisien, 1 kt. do. 1 kt. sigaren, 21 do. porcelein, 1 vt. koolteer, 1 do. kruid, 3 do. hagel, 25 vn. bier, 1 kt. do. 10 kn. siropen, 1 do. crackers, 1 rijtuig, *Agenten.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 24 tot en met 28 December 1858.

Met het Ned. schip *Alcijona*, kapt. H. O. Haake, de heeren Smit, Andriaans, Blumburg en Bieling van Amsterdam.

Met de Hamb. bark *Manila*, kapt. L. Behrens, de heer Hageman van Melbourne.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 24 tot en met den 28 December 1858.

Met het N. I. stoomsch. *Koningin der Nederlanden*, kapt. E. Lewis, de heeren Bold, Stierling, Kuneman en Echtgenoot, Taylor, Munter, Brodhage, Smedling en Echtgenoot, J. Kruijt, Manuel, Mevrouwen Lewis en Kind, Bangert en 2 Kinderen en Mekern, naar Samarang en Soerabaija.

Met het N. I. stoomsch. *Palembang*, kapt. H. J. Roseboom, de heeren J. C. Ros, Ballard, Whales en Theding naar Singapore, Offic. van Adm. Kalleck en Z. M. troepen naar Muntok en Riouw.

Tractaat met Japan.

In de Javasche Courant van 19 December 1857, No. 101, zijn opgenomen de den 16den October 1857, ten vervolge van het tractaat van 30 Januarij 1856, tusschen *Nederland* en *Japan* overeengekomen additionele artikelen.

Wij zijn in de gelegenheid thans mededeeling te doen van een nader tusschen beide rijken, den 18den Augustus ll., te *Jedo* gesloten tractaat.

Dit staatsstuk is van den volgenden inhoud:

TRACTAAT.

Hunne Majesteiten de Koning der Nederlanden en de Taikoen van Japan, de betrekkingen van vriendschap en koophandel tusschen de beide Rijken willende uitbreiden, hebben tot hunne gevolmagtigden benoemd:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, Meester Jan Hendrik Donker Curtius, Ridder van de orde van den Nederlandschen Leeuw en van de Russische orde van St. Anna 2de klasse met de keizerlijke kroon, Nederlandsch commissaris in Japan.

en

Zijne Majesteit de Taikoen van Japan, Nagaï prins van Genba, Okabé prins van Suruga en Iwasé prins van Higo, die, na hunne wederzijdsche volmagten te hebben medegedeeld en goedbevonden, de volgende artikelen hebben gesloten.

Art. 1. Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden kan een diplomatieken agent benoemen, om in de stad Jedo verblijf te houden.

In eenige of in al de bij dit tractaat voor den Nederlandschen handel opengestelde havens van Japan, kan de Nederlandsche regering consuls of consulaire agenten benoemen.

De diplomatieke agent en consul-generaal der Nederlanden, zullen, van den tijd af dat zij hunne ambtsbezigheden waar te nemen, het regt hebben, om ongehinderd in eenig gedeelte van het Japansche Rijk te reizen.

De Japansche regering kan een' diplomatieken agent benoemen, om in de hoofdstad der Nederlanden verblijf te houden en consuls of consulaire agenten, om in eenige of al de havens der Nederlanden verblijf te houden.

De diplomatieke agent en consul-generaal mogen van den tijd hunner aankomst daar te lande, ongehinderd in eenig gedeelte der Nederlanden reizen.

Art. 2. Behalve de havens van Nagasaki en Hakodate, zullen de volgende havens en steden voor den handel der Nederlanden worden geopend op respectivelijk daarbij gevoegden datum, te weten:

Kanagawa den 4den Julij 1859.

Hiogo den 1sten Januarij 1863.

Behalve deze havens zal, op den 1sten Januarij 1860, nog eene haven op de westkust van Nippon geopend worden. Zoodra deze haven bepaald is, zal daarvan, voor dien tijd kennis gegeven worden.

Zes maanden na de openstelling van Kanagawa, zal de haven van Simoda, als eene plaats om in de behoeften van vreemde zeelieden te voorzien, worden gesloten.

In al de voorgaande havens en steden, mogen de Nederlanders voortdurend verblijf houden.

Zij zullen het regt hebben grond te huren en daarop zijnde gebouwen te koopen of te huren.

Zij mogen op den gehuurden grond woon- en pakhuizen bouwen. Maar onder voorwendsel van dezelve te bouwen, zal geene fortificatie of plaats van militaire sterkte worden opgerigt en, opdat dit artikel worde nagekomen, zullen de Japansche overheden het regt hebben, opgerigt, veranderd of hersteld wordende gebouwen van tijd tot tijd na te zien.

De plaats, die de Nederlanders voor hunne gebouwen te huren hebben en de haven regulatiën, zullen door de overheden en den Nederlandschen consul van iedere plaats worden bepaald en, indien zij niet overeen kunnen komen, zal de zaak worden verwezen aan en geschikt door de Japansche regering en den Nederlandschen diplomatieken agent.

Geen muur, schutting of poort zal door de Japanners om de verblijfplaats der Nederlanders worden opgerigt of niets gedaan worden, dat de vrije ingang en uitgang tot dezelve mogt verhinderen.

De Nederlanders, die wenschen mogten de Japansche kunsten en wetenschappen te leeren, mogen, op verzoek van den Nederlandschen hoogen ambtenaar, in de geopende havens, eene onderrigting daarin krijgen van dengene, die door het Japansche Gouvernement, op onderzoek van zijne geaardheid, als onderwijzer aangesteld zal worden.

Te Jedo zullen de Nederlanders, die geregtigd zijn, om aldaar verblijf te houden, hetzelfde regt hebben.

Van den 1sten Januarij 1862, zullen de Nederlanders in de stad Jedo en van den 1sten Januarij 1863 in de stad Osaka verblijf mogen houden; alleen ten einde handel te drijven.

In ieder dezer twee havens zal eene geschikte plaats, binnen welke zij huizen huren en den afstand, dien zij mogen gaan, worden bepaald door de Japansche regering en den Nederlandschen diplomatieken agent.

Nederlanders mogen ongehinderd van Japanners koopen en aan hen verkoopen, zonder eenige tusschenkomst van Japansche ambtenaren, en alle klassen van Japanners mogen koopen en gebruiken artikelen, door de Nederlanders aangebragt.

Voor den tijd, waarop dit tractaat zal in werking treden, zal de Japansche regering in ieder gedeelte van het Rijk, aan deze bepaling openbaarheid doen geven.

Oorlogsbehoeften zullen alleen aan de Japansche regering verkocht worden en om dezelve aan vreemde Natiën te verkoopen, is buiten deze bepaling.

Geene Japansche rijst en Japansche tarwe zal van Japan als lading worden uitgevoerd, maar aan alle in Japan verblijf houdende Nederlanders en aan schepen voor derzelver bemanning en passagiers, zal een voorraad daarvan geleverd worden.

Elke meer dan noodige hoeveelheid koper voor 's lands gebruik, die Japan mogt opleveren, zal van tijd tot tijd in publieke veiling worden verkocht te Kanagawa en te Nagasaki.

De in Japan verblijf houdende Nederlanders zullen het regt hebben Japanners, als dienstboden of in eenige andere hoedanigheid, te gebruiken.

Art. 3. In- en uitvoerregten zullen aan de Japansche regering met geld betaald worden volgens het hierbij gevoegde tarief.

Indien de Japansche tolbeambten met de door den eigenaar op eenige goederen geplaatste waarde onvoldaan zijn, mogen zij daaraan eene waarde geven en aanbieden de goederen volgens deze waardering aan te nemen.

Bij weigering van den eigenaar om zulk een aanbod aan te nemen, zal hij de regten volgens de gedane waarde betalen.

Indien het aanbod door den eigenaar wordt aangenomen, zal hem de gebodene waarde, door de tolbeambten, zonder uitstel en zonder vermindering, betaald worden.

De invoer van opium is verboden en, zoo eenig naar Japan ten handel komend Nederlandsch schip, meer dan drie katties (vier pond avoir du poids) gewigt aan opium aan boord heeft, zal zoodanig overwigt door de Japansche overheden worden gevat en vernietigd.

Alle in Japan ingevoerde goederen, waarvoor de bij dit Tractaat vastgestelde regten betaald zijn, mogen door de Japanners naar ieder gedeelte van het Rijk worden vervoerd, zonder eenige belasting hoegenaamd meer te betalen.

Indien eenige andere Natie meerdere regten mogt bedingen, zullen de Nederlanders gelijk gesteld worden, met de meest begunstigde Natie.

Art. 4. Alle vreemde munt zal in Japan gangbaar zijn en evenveel gelden als een gelijk gewigt Japansche munt van hetzelfde metaal.

Japanners en Nederlanders mogen, bij het doen van bestellingen aan elkander, vrijelijk vreemde of Japansche munt gebruiken.

Alle soorten van Japansche munten, met uitzondering van koperen munt, en alle vreemde munten en vreemd ongemunt goud en zilver, mogen van Japan worden uitgevoerd.

De Japansche regering zal voor den tijd van een jaar, na de opening van iedere haven, aan de Nederlanders, in ruil voor hunne munt, Japansche munt verstrekken, in gelijk gewigt en zonder korting.

Art. 5. Nederlanders overtredingen begaande tegen Japanners zullen voor Nederlandsche consulaire Geregtshoven teregt staan en, indien schuldig bevonden, volgens de Nederlandsche wet gestraft worden.

Japansche overtredingen begaande tegen Nederlanders, zullen voor de Japansche overheden teregt staan en volgens de Japansche wet worden gestraft.

De consulaire Geregtshoven zullen open zijn voor Japansche schuldeischers, ten einde hen in staat te stellen, hunne regtvaardige vorderingen tegen Nederlanders te erlangen en de Japansche Geregtshoven, zullen gelijkerwijs voor de Nederlanders open zijn, ter erlanging hunner regtvaardige vorderingen tegen Japanners.

Alle vorderingen voor verbeurdverklaringen of boeten voor schending van dit Tractaat of van de hierbij den handel regelende artikelen, zullen ter geregtelijke vervolging voor de consulaire Geregtshoven gebragt worden en al hetgeen dus verkregen is aan de Japansche overheden worden overhandigd. De Japansche en Nederlandsche regeringen kunnen niet aansprakelijk gehouden worden, voor de betalingen van door hunne wederzijdsche burgers en onderdanen aangegane schulden.

Art. 6. In de opengestelde havens van Japan, zullen de Nederlanders vrij zijn te gaan waar het hun behaagt, binnen de volgende grenzen.

Te Kanagawa, de rivier Lokgo, die zich tusschen Kawasaki en Sinagawa, met de baai van Jedo vereenigt en tien ri in iedere andere rigting.

Te Hakodate tien ri in iedere rigting.

Te Hiogo tien ri in iedere rigting, met uitzondering van die van Kioto, van welke stad zij tien ri verwijderd zullen blijven.

De bemanning van naar Hiogo komende schepen zal de rivier Kanagawa, die zich tusschen Hiogo en Osaka met de baai vereenigt, niet overgaan.

De afstanden zullen gemeten worden, over land, van de Cojosio of het stadhuis van ieder der voorgaande havens.

Te Nagasaki mogen de Nederlanders in het keizerlijk grondgebied gaan, dat in de omstreken der stad gelegen is.

Behalve kerken en tempels, thee- of rusthuizen, enz. mogen alle forten, Gouvernements huizen en plaatsen, waar poorten opgerigt zijn, niet bezocht worden.

Wegens hoofdmisdaad of tweemaal wegens wangedrag veroordeeld geweest zijnde Nederlanders, zullen zich niet verder dan een Japansche ri van hunne respectieve verblijfplaatsen binnen 's lands begeven en alle aldus veroordeelde personen zullen hun regt van voortdurend verblijf in Japan verliezen en de Japansche overheden zullen kunnen vorderen, dat zij het land verlaten.

Aan alle zoodanige personen zal een redelijken tijd, ter regeling hunner zaken, veroorloofd worden en de Nederlandsche consulaire overheid zal, na de omstandigheden van iedere zaak onderzocht te hebben, den te veroorloven tijd bepalen, maar zoodanige tijd zal in geen geval een jaar overschrijden, te rekenen van den tijd, dat de persoon vrij zal zijn, zijne zaken waar te nemen.

Art. 7. Aan Nederlanders in Japan zal de vrije uitoefening hunner Godsdienst veroorloofd zijn en deswege zullen zij het regt hebben, voegzame plaatsen van aanbidding op te rigten.

Zoodanige gebouwen zullen niet beschadigd, noch eenige beleediging der Godsdienstoefening van de Nederlanders worden aangedaan.

Nederlandsche burgers zullen geen Japansche tempel of Mia beschadigen of geene Japansche Godsdienstplegtigheden, noch de voorwerpen hunner aanbidding, eenige beleediging of beschadiging aandoen.

De Japanners en Nederlanders zullen niets doen, dat berekend mogt zijn, Godsdienstige verbittering op te wekken.

Art. 8. De Japansche overheden zullen, op verzoek van den Nederlandschen consul, alle weglôopers en vlugtelingen van het geregt doen vatten, alle door den consul gevangen gehouden personen doen inkerkeren en den consul zoodanigen bijstand verleenen, als vereischt mag worden om hem in staat te stellen, de wetten door de aan wal zijnde Nederlanders te doen nakomen en orde onder de schepen te bewaren.

Voor alle zulke diensten en voor het onderhoud van in hechtenis gehouden gevangenen, zal de consul in alle gevallen eene billijke vergoeding betalen.

Art. 9. Alle regten, welke aan andere vreemde natiën mogten zijn of worden verleend, zullen almede dadelijk ook tot Nederland worden uitgestrekt.

Art. 10. De bij dit tractaat gevoegde artikelen ter regeling des handels, zullen beschouwd worden een deel daarvan uit te maken en zullen voor beide contracterende partijen van dit Tractaat en voor hunne burgers en onderdanen gelijkelijk verbindende zijn.

Van het den 30sten Januarij 1856 (den 23sten dag der twaalfde maand van het 2de jaar van Ansei Oi) te Nagasaki gesloten tractaat, zullen zulke bepalingen in stand blijven, die bij deze onherroepen blijven en daar de conventie, die den 16den October 1857 (den 29sten dag der achtste maand van het 4de jaar van Ansei Mi) als de additionele artikelen uitgewisseld zijn, in dit Tractaat is begrepen, zoo zullen deze additionele artikelen, van den tijd af, dat de ratificatiën van dit Tractaat uitgewisseld zijn en de zaken beginnen te worden waargenomen, afgeschaft worden.

De bepalingen van dit Tractaat zullen, van den 4den Julij 1859, in werking treden en de ratificatiën daarvan zullen binnen een jaar in Nagasaki uitgewisseld worden.

De acte van ratificatie van den kant der Nederlanden zal worden geverificeerd door de handteekening van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, gecontrasigneerd door den Minister van buitenlandsche zaken en gecacheteerd met het zegel der Nederlanden.

De acte van ratificatie van den kant van Japan, zal worden geverificeerd door den naam en het cachet zijner Majesteit den Taikoen en door de cachetten en handteekeningen van zulke zijner hooge ambtenaren, die hoogstdezelve mag verordenen.

Na den 4den Julij 1872 zal, op den wensch der Japansche of Nederlandsche Regeringen en nadat een der twee partijen een jaar voorkennis heeft gegeven, dit Tractaat en zulke gedeelten van het Tractaat van Nagasaki, als bij dit Tractaat onherroepen blijven, te zamen met de hierbij gevoegde handels regulatiën of die, welke in den vervolge mogten worden ingevoerd, onderworpen zijn aan de herziening van daartoe door beide kanten benoemde commissarissen, die gemagtigd zullen zijn te beslissen en daarbij te voegen, verbeteringen, als door de ondervinding wenschelijk worden bevonden.

Aldus gedaan te Jedo den 18den Augustus 1858, overeenkomende met de Japansche tijdrekening den 10den dag der 7de maand van het 5de jaar van Ansei Tsoesinoije Mema.

Ter oorkonde waarvan de bovengenoemde gevolmagtigden deze hebben geteekend in duplo en hunne cachetten daarop gesteld.

J. H. Donker Curtius.

Nagaï, *Prins van Genba.*
Okabé, „ „ *Suruga.*
Iwasé, „ „ *Higo.*

REGULATIEN *onder welke de Nederlandsche handel in Japan gedreven zal worden.*

Regulatie een.

Binnen acht-en-veertig uren (zondagen uitgezonderd) na de aankomst van een Nederlandsch schip, in eene Japansche haven, zal de kapitein of gezagvoerder aan de overheden van het Japansche tolkantoor, den ontvangstbrief van den Nederlandschen consul vertoonen, vermeldende, dat hij het scheepsregister en andere papieren, als door de wetten der Nederlanden vereischt, bij het Nederlandsche consulaat heeft gedeponeerd; hij zal alsdan eene aangifte van zijn schip maken, door een geschreven manifest in te dienen, vermeldende den naam van het schip en den naam der haven, waar het van daan komt, de tonnemaat, den naam des kapiteins of gezagvoerders, de namen der passagiers (zoo er zijn) en het getal der bemanning daarvan, welk papier door den kapitein of gezagvoerder zal worden gecertificeerd te zijn eene ware opgave en door hem zal worden onderteekend; hij zal ter zelfder tijd een geschreven manifest zijner lading deponeren, opgevende de merken en nommers der pakken en den inhoud daarvan, zooals zij in zijne cognossementen beschreven zijn; met de namen des persoons of der personen, aan wie zij zijn geconsigneerd.

Eene lijst van den scheepsvoorraad zal bij het manifest worden gevoegd.

De kapitein of gezagvoerder zal het manifest certificeren te zijn, eene ware opgave der gansche lading en voorraad aan boord van het schip en dit met zijn naam onderteekenen.

Eenige in het manifest ontdekte dwaling kan binnen vier-en-twintig uren, (zondagen uitgezonderd), zonder de betaling van eenige boete worden verbeterd, maar voor eenige na dien tijd gemaakte verandering of latere aangifte tot het manifest, zal eene boete van acht-en-dertig gulden vijf-en-twintig centen betaald worden.

Alle de niet in het manifest aangegevene goederen zullen, wanneer zij geland zijn, dubbele regten betalen.

De kapitein of gezagvoerder, die, verzuimen zal zijn schip bij het Japansche tolkantoor in te klaren, binnen den door deze regulatie voorschreven tijd, zal eene boete van honderd drie-en-vijftig gulden betalen, voor iederen dag, welken hij aldus verzuimt.

Regulatie twee.

De Japansche regering zal het regt hebben, aan boord van ieder schip in hare havens (oorlogschepen uitgezonderd) tolbeambten te plaatsen.

Alle tolbeambten zullen beleefdelijk worden behandeld en zulk redelijk gerief als het schip oplevert, zal hun worden verstrekt.

Tusschen de uren van zonsonder- en opgang zullen geene goederen uit de schepen gelost worden, behalve op bijzonder verlof van de overheden van het tolkantoor en de luiken en alle andere plaatsen van toegang, tot dat gedeelte van het schip, waar de lading geborgen is, mogen tusschen de uren van zonsonder- en opgang, door Japansche ambtenaren verzekerd zijn, door dezelve met zegels, sloten of andere middelen van vastmaking te voorzien en, indien iemand zonder behoorlijk verlof eenigen aldus verzekerden toegang mogt openen, of eenig zegel, slot of ander middel van vastmaking, waarmede dezelve door de Japansche tolbeambten voorzien is, mogt breken of wegnemen, zoo zal elk aldus overtredend persoon eene boete van honderd drie-en-vijftig guldens voor iedere overtreding betalen.

Goederen, die gelost zullen worden of beproefd om gelost te worden, uit een schip, zonder dat daarvan de behoorlijke aangifte bij het Japansche tolkantoor is gedaan, als bij dezen hieronder bepaald, zullen onderhevig zijn, aan vatting en verbeurdverklaring.

Pakken goederen, opgemaakt met het oogmerk om de staatsinkomsten van Japan te benadeelen, door daarin artikelen van waarde, die niet in de facturen zijn opgegeven te verbergen, zullen verbeurd zijn.

Nederlandsche schepen, die goederen zullen smokkelen of beproeven te smokkelen in eenige der niet geopende havens van Japan, alle zoodanige goederen zullen aan de Japansche regering verbeurd verklaard zijn en het schip zal eene boete van twee duizend vijf-honderd vijftig gulden betalen, voor iedere overtreding.

Herstelling benoodigde schepen mogen tot dat einde hunne lading laden, zonder regten te betalen.

Alle aldus gelande goederen zullen onder de bewaring der Japansche overheden blijven en alle billijke kosten voor pakhuizen, arbeid en opzigt zullen daarvoor worden betaald, maar, indien eenig gedeelte van zulke lading verkocht wordt, zullen de bepaalde regten op het zoo verkochte gedeelte worden betaald.

Lading mag, zonder regten te betalen, naar een ander schip in dezelfde haven worden overgescheept; alle overschepingen zullen onder opzigt van Japansche ambtenaren geschieden en, nadat aan de overheden van het tolkantoor voldoende proef is verstrekt van den zuiveren aard der verrigting, alsmede onder een verlofsbrief, tot dat einde door zoodanige overheden te worden afgegeven.

Daar de invoer van opium verboden is, zal de persoon of personen, die opium smokkelen of beproeven zullen te smokkelen, bij of zij eene boete van acht-en-dertig gulden vijf-en-twintig centen betalen, voor ieder katti opium, zoo gesmokkeld als beproefd te worden gesmokkeld en, indien meer dan een persoon in de overtreding betrokken is, zullen zij te zamen genomen, voor de betaling der voorgaande boete aansprakelijk worden gehouden.

Regulatie drie.

De eigenaar van of de persoon, aan wien goederen geconsigneerd zijn, die dezelve wenscht te landen, zal eene aangifte daarvan bij het Japansche tolkantoor indienen.

De aangifte zal schriftelijk zijn, vermeldende den naam van den persoon, die de aangifte maakt en den naam van het schip, waarmede de goederen zijn ingevoerd en de merken, nommers, pakken en den inhoud daarvan, met waarde van ieder pak afzonderlijk in een beloop daarop gesteld en het gezamenlijk bedrag van alle in de aangifte bevatte goederen, zal aan den voet der aangifte worden geplaatst.

In iedere aangifte zal de eigenaar of de persoon, aan wien de goederen geconsigneerd zijn, schriftelijk certificeren, dat de aangifte alsdan aangebeden den wezenlijken prijs der goederen vertoont en dat niets, waardoor de Japansche regten zouden benadeeld worden, achterhouden is en de eigenaar of de persoon aan wie de goederen geconsigneerd zijn, zal zoodanig certificaat met zijn naam onderteekenen.

De oorspronkelijke factuur of facturen van aldus aangegevene goederen, zullen aan de overheden van het tolkantoor worden aangeboden en, tot dat zij de in de aangifte vermelde goederen onderzocht hebben, in hun bezit blijven.

De Japansche beambten mogen eenig of alle aldus aangegevene pakken onderzoeken en zelfs dezelve tot dat einde naar het tolkantoor voeren, maar zulk onderzoek zal zonder onkosten voor den invoerder of beschadiging der goederen geschieden en, na onderzoek, zullen de Japanners de goederen in hunne oorspronkelijke gesteldheid weder in de pakken doen (zoover als zulks doenbaar is) en zulk onderzoek zal zonder eenig onredelijk oponthoud plaats vinden.

Indien de eigenaar of invoerder ontdekt, dat zijne goederen op de invoerreis beschadigd zijn geworden, voor dat zoodanige goederen aan hem overhandigd zijn, kan hij de overheden van het tolkantoor van zoodanige schade kennis geven en de beschadigde goederen laten schatten, door twee of meer deskundige en onpartijdige personen, welke, na behoorlijk onderzoek, een certificaat zullen maken, het schadebeloop van ieder afzonderlijk pak percentsgewijze opgevend en dat met het merk en nommer daarvan beschrijvend, welk certificaat in tegenwoordigheid der overheden van het tolkantoor, door de schatters zal worden onderteekend en de invoerder mag het certificaat bij zijne aangifte voegen en eene overeenkomende som daarvan aftrekken. Maar dit zal de overheden van het tolkantoor niet beletten, de goederen te schatten, als bepaald bij artikel drie des Tractaats, waar deze regulatiën zijn bijgevoegd.

Na de betaling der regten zal de eigenaar een verlofsbrief ontvangen, de overgave der goederen, of zij zich in het tolkantoor of aan boord van het schip bevinden, aan hem magtigend.

Alle goederen, bestemd om uitgevoerd te worden, zullen, voor dat zij aan boord gebragt zijn, bij het Japansche tolkantoor aangegeven worden.

De aangifte zal schriftelijk zijn en den naam van het schip, waarin de goederen zullen worden uitgevoerd, met de merken en nommers der pakken en de hoeveelheid, aard en waarde van derzelver inhoud vermelden.

De uitvoerder zal schriftelijk certificeren, dat de aangifte eene ware opgave is van al de daarin bevatte goederen en dat met zijn naam onderteekenen.

Goederen, die voor dat zij bij het tolkantoor zijn aangegeven, aan boord van een schip zijn gebragt om uitgevoerd te worden, en alle pakken, die verbodene artikelen inhouden, zullen aan de Japansche regering verbeurd verklaard zijn.

Behoeften voor de schepen, voor hunne bemanning en passagiers of de kleederen enz. van passagiers, behoeven niet bij het tolkantoor aangegeven te worden.

Regulatie vier.

Schepen, die uit wenschen te klaren, zullen 24 uren voorkennis bij het tolkantoor geven en, op het einde van dien tijd, zullen zij regt op hunne uitklaring hebben, maar bij weigering van die, zullen de overheden van het tolkantoor den kapitein of den persoon, aan wien het schip geconsigneerd is, onmiddelijk de redenen van de weigering der uitklaring opgeven en zulks insgelijks ter kennis van den Nederlandschen consul brengen.

5. Oorlogschepen der Nederlanden behoeven niet bij het tolkantoor in of uit te klaren, noch zullen zij door de Japansche of policie-beambten bezocht worden.

Walvischvaarders, die om voorraad binnenloopen of in nood zijnde schepen, zullen geen manifest hunner lading behoeven te maken, maar zoo zij vervolgens handel wenschen te drijven, moeten zij alsdan een manifest deponeren als bij regulatie een vereischt.

Het woord schip, waar het in deze regulatie of in het Tractaat waarbij zij gevoegd zijn ook voor moge komen, moet gehouden worden te beteekenen, schip, bark, brik, schoener of stoomschip.

Regulatie vijf.

Iemand, die eene valsche verklaring of certificaat onderteekent, ten einde de staatsinkomsten van Japan te benadeelen, zal voor iedere overtreding eene boete van drie-honderd achttien gulden vijf-en-zeventig centen betalen.

Regulatie zes.

Geene tonnegelden zullen op Nederlandsche schepen in de Japansche havens geheven worden, maar de volgende salarissen zullen aan de overheden van het Japansche tolkantoor worden betaald:

Voor het inklaren van een schip acht-en-dertig gulden vijf-en twintig centen.

Voor het uitklaren van een schip, zeventien gulden vijf-en-tachtig centen.

Voor iederen verlofsbrief, drie gulden en een halve cent.

Voor ieder document, drie gulden en twee-en-tachtig en een halve cent.

Regulatie zeven.

Van alle in het rijk gelande goederen zullen aan de Japansche regering regten worden betaald, volgens het volgende tarief:

Klasse een. Alle in deze klasse vermelde artikelen zullen vrij van regten zijn:

Goud en zilver, gemunt of ongemunt.
Kleederen in tegenwoordig gebruik.
Huisraad en gedrukte boeken, niet bestemd om verkocht te worden, maar die het eigendom zijn van naar Japan ten verblijf komende personen.
Huisraad, boeken en provisiën van de Nederlandsche ambtenaren in Japan. Indien deze drie artikelen verkocht zullen worden, zullen de bepaalde regten daarvan worden betaald.

Klasse twee. Een regt van vijf pCt. zal van de volgende artikelen worden betaald:

Alle voor het bouwen, takelen, herstellen of uitrusten van schepen gebruikt wordende artikelen.
Alle soorten van walvischtuig.
Alle soorten van gezouten eetwaren.
Brood en broodstoffen.
Alle soorten van levende dieren.
Steenkolen.
Timmerhout voor het bouwen van huizen.
Rijst.
Padi.
Stoommachinerie.
Zink.
Lood.
Tin.
Rauwe zijde (1.

Klasse drie. Een regt van 35 pCt zal worden betaald op alle de zinnen benevelende dranken, door de distillatie, gisting, of eenige andere wijze bereid.

Klasse vier. Alle in eenige der voorgaande klasse niet vermelde goederen, zullen een regt van 20 pCt. betalen.

Behalve gouden en zilveren munt en koper in staven, zullen alle in Japan voortgebragte artikelen, die als lading worden uitgevoerd, een regt van 5 pCt. betalen.

Vijf jaren na de openstelling van Kanagawa, zullen de in- en uitgaande regten aan herziening onderworpen zijn, indien de Japansche regering zulks verlangt.

J. H. DONKER CURTIUS.
NAGAI, *Prins van Genba.*
OKABÉ, „ „ *Suruga.*
IWASÉ, „ „ *Higo.*

(1 Volgens eene nadere schriftelijke verklaring van de Gouverneurs van *Nagasaki*, zijn bij deze klasse van het tarief nog opgenomen *wollen* en *katoenen* stoffen.

Snelpersdruk van H. M. van Dorp, te Batavia.